БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 192 (16.275) • 16 август 1975 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин

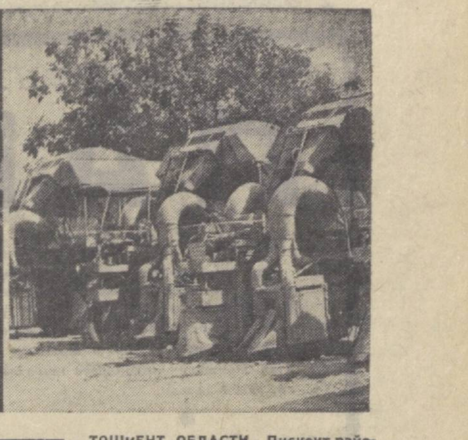

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Пискент районидаги Калинин номли колхоз механизаторлари бу йил ялпи ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема»ларда териб олишга аҳд қилганлар. Колхоздаги мавжуд пахта териш агрегатлари сифатли ремонт қилиниб старт майдонига териб қўйилди. Суратларда: 1. (чапдан ўнгга) техника ремонтида пешқадамлик қилган механизаторлардан Абдуқодир Мамаюсупов ва Маҳмуд Ҳолбоев ўртоқларни кўриб турибсиз. 2. Старт майдонида саф тортган терим агрегатлари.

А. Тўраев фотоларн.

ДОЛЗАРБ КУНЛАР, МУҲИМ ВАЗИФАЛАР

КПСС XXV съезди тобора яқинлашяпти. Съездни муносиб совғалар билан кутиб олиш ҳаммамиз ва ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир. Беш йилликнинг якунловчи йили топшириқлари, умуман эса беш йиллик план топшириқларини ҳамма турлари, сон ва сифат кўрсаткичлари бўйича муддатидан илгари бажариш партиямиз юқори анжуманига тайёрлаган муносиб совғамиз бўлади. Бу йил бажарилмаган бирорта тармоқ, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, ҳусусан пахта тайёрлаш давлат плани ва социалистик мажбуриятини бажармаган бирорта бригада, бўлим, колхоз, совхоз, район бўлмаслиги керак. Меҳнат зафарларимиз тарих саҳифаларига алоҳида олтин ҳарфлар билан ёзилади.

Шу кунларда республикамиз меҳнатчилари, айниқса пахтакорлари ҳаётида ғоят долзарб дамлар бошланди. Маккажўхорикорлар, сабзавоткорлар, полизчилар, боғбонлар ва бошқа касб эгалари ҳосил йиғим-теримини тезкорлик билан давом эттиряптилар, маҳсулот тайёрлаш давлат планларини бажаряптилар, миқдорни ошириб, сифатни яхшилаяптилар. Пахтакорларимиз эса ғўза парваришини кун сайин, соат сайин авж олдириб, беш миллион икки юз минг тонналик «оқ олтин» хирмонига пухта замин яратяптилар. Қишлоқ хўжалик ходимларимиз келгуси йил мўл ҳосили иштиёқида янги ерлар ўзлаштириш, ирригация-мелиорация иншоотлари қуришни кучайтирмоқдалар. Шуни унутмаслик кераки, бу йилги улкан ғалаба тақдирини сувчилар, механизаторлар, бригадирлар, бўлим бошқарувчилари, транспорт ва қабул пунктлари ходимлари, умуман маҳсулотлар етиштиришнинг тақдири ҳал қилинаётган участкаларда жонбозлик кўрсатиб ишлаётган қадоқ қўлли қишлоқ меҳнатчилари ҳал қилади. Уларни қадрлайлик, эъзозлайлик, унумли ишлашлари учун ҳамма шароитларни яратиб берайлик!

Партия ва ҳукуматимиз пахта етиштиришни кўпайтириш, пахтакорлар ва уларнинг шахсий манфаатдорлигини ошириш ҳақида кун сайин оталарча ғамхўрлик қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев пахтакорларимиз меҳнатини юксак баҳолаб, «Оқ олтин»ни олтин қўллар яратади, деди. Давлатга қатъий пландан ташқари сотилган пахта харид нархининг 50 процент оширилиши, пахтакорларимизга берилаётган моддий-техника ёрдамлари бу ғамхўрликнинг ёрқин намунасидир. Бу ғамхўрликларга пахта ва бошқа хил маҳсулотларни кўпайтириш, сортини яхшилаш билан жавоб қайтарайлик!

Пахтакорларимиз кўп қийинчиликларни бошдан кечирдилар. Сув танқислиги, гармсел, бегона ўт ва хашоратларнинг кўпайиши, ҳавонинг ўта иссиқ келиши деҳқонларимизни қаттиқ қийнади. Лекин улар саросимага тушмади, партия ташкилотлари атрофига маҳкам жипслашиб, ўз бурчига содиқ бўлиб астойдил меҳнат қилдилар. Бу йил республикамизда пахтадан рекорд ҳосил олишлик учун ҳамма имкониятлар ва асослар бор, халқимиз буни яхши тушуниб, астойдил меҳнат қиляпти. Ғўзалар қийғос ҳосил тўплаяпти. Август ойининг охиригача, ҳатто сентябрь ойининг дастлабки ўн кунлигида ғўза парваришини қизғин давом эттириш керак.

Бундай дейилишининг боиси бор. Ғўзалар уч хил — эртаги, ўртаги ва кечки. ҳосил чўғи ҳам шундай. Катта майдонларга қайта чигит экилган. Шу кунларда 346 минг гектар ерда қолоқ ғўзалар бор. Чанқаган, ўт босган, хашорат тушган, ўсишдан қолган ғўзалар ҳам оз эмас. Шуни унутмаслик кераки, фақат вақтида қириб ташланмаган хашоратларгина ҳосилдорликни гектар бошига 3-4 центнер камайтириб юборади. Бунинг устига ҳаво исиб, ҳарорат кўтарилияпти. Ана шу камчиликларни ҳалол меҳнат билангина тугатишимиз мумкин. Пахтакорларимизнинг муҳим вазифаси суғориш, культивация, экинни «шарбат»га қондириш, қатор ораларини юмшоқ сақлаш, хашоратга қарши курашни бутун чоралар билан кучайтиришдан иборат. Суғориш кеча-кундуз группа усулида навбатлаб ўтказилиши керак. Сабабсиз пахта майдонларидан чиқиб кетган 2500 чопиқ трактори дарҳол изига қайтарилиши ва юқори унум билан пахта терими бошлангунча ишлатилиши лозим. Вазият, пахтакорлик бурчи шунга чорлаяпти. Ҳар туп ғўза, айниқса уруғлик пахта берадиган ғўза назорат остида бўлсин!

Эндиликда бригадирлар, бўлим бошқарувчиларининг ташкилотчилик роли, ҳосил тақдири учун масъулиятини ошириш керак. Ғўзаларни табақалаб парваришлашни улар ҳал қилсин, дефолиацияни қачон бошлашни ҳам улар айтсин. Чунки бригадирлар ва бўлим бошлиқлари йил бошидан буён далаларда бўлиб, ғўзаларнинг ҳолати билан ҳаммадан кўра кўпроқ танишдирлар, ҳосил тақдири учун масъулиятлидирлар. Мутахассислар уларга амалий ёрдамлар берсинлар. Дефолиацияни оқилона ўтказиш керак, фақат энг яхши агротехника муддатида ўтказилган дефолиациягина яхши самара беришини унутмаслик керак. Вақтидан илгари ёки кеч ўтказилган дефолиациядан наф бўлмайди. Буни ёдда сақлаш зарур.

Пахтакорларимиз ялпи тоннани кўпайтириш билан бирга сорт масаласига алоҳида эътибор беришлари даркор. Давлатимизга юқори сорт, таннархи арзон пахта керак. Бундан хўжаликлар ҳам, деҳқонлар ҳам катта иқтисодий фойда кўради. Бу йилги шароитда ҳар бир колхоз ва совхозда тайёрланадиган пахтанинг деярли ҳаммасини биринчи сортларга топширилишини таъминлаш ҳаммамиз ва ҳар биримизнинг жонажон ишимизга айланмоғи керак. Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари бу борада катта ташкилотчилик ишлари олиб бормоқлари. социалистик мусобақани кучайтирмоқлари зарур. Миқдор ва сифат учун кураш улкан ишимизнинг асосий мезони бўлмоғи даркор. Республикамиз бўйича якунловчи йилда пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 32 центнерга етказайлик. айни кезда «оқ олтин»имизнинг юқори нав бўлишини таъминлайлик!

Бу йил республикамизда машиналарда 3 миллион тонна пахта терилади. Бу шарафли, айни кезда ҳосил тақдирини ҳал қилувчи фактордир. Машина терими планини бажармайдиган бирорта хўжалик бўлмаслиги лозим. Техника етарли бор, малакали механизатор кадрларга эгамиз, ҳосил чўғи катта «оқ олтин» бунтлари бунёдга келтириш мумкинлигидан яққол далолат беряпти. Эндиги вазифа — ғўза парваришини қизғин давом эттириш билан машина теримига пухта тараддуд кўришдан иборат.

Ҳозир республикамиз бўйича 80 процент терим машинаси ремонтдан чиқарилди. Бу ишни тезкорлик билан тугаллаш керак. Айни кезда подборшчиклар, кўсак узадиган, кўрак чувийдиган ва бошқа механизмлар ремонтини ҳам тезлатиш лозим. Вақт ўтиб боряпти, терим яқинлашяпти, фурсат кутиб турмайди, унинг ҳар дақиқасидан оқилона фойдаланиб, техникани пахта йиғим-терими мавсумига тўла шайлаб қўймоғимиз шарт!

Сирдарё областининг партия ва совет ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари машина теримини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказишга қаратилган катта тадбирлар белгилади. Қайси картада қачон дефолиация ўтказилиши, терим қачон бошланиши, қайси механизатор қайси пайкалнинг пахтасини теришини белгилаб чиқди, ҳамма нарсани дефолиацияни вақтида сифатли ўтказишга ҳозирлаб қўйди. Механизаторларга махсус дафтарчалар очилади, кийимлар тиктирилмоқда. Уларнинг ишидан ибрат олиб, ҳамма жойда шундай тадбирларни амалга ошириш керак. Механизаторлар ҳақида доимо ғамхўрлик қилайлик, уларнинг составини тезроқ комплектлайлик!

Бугуннинг шиори: ҳамма пахта далаларида бўлсин, астойдил тер тўкиб, ҳалол меҳнат қилсин! Пахта йиғим-терими бошлангунча бирор киши, бирорта техника воситаси пайкаллардан чиқиб кетмасин! Ҳамма жойда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши хушёр турилсин! Ғўза парвариши бутун чоралар билан йиғим-терими ишларига боғлаб олиб борилсин! Машина теримини юқори савияда ўтказиш бош вазифадир. Терим билан боғлиқ бўлган бошқа ишлар ҳам шу кунларда тахт қилиб қўйилиши лозим.

Республикамиз меҳнаткашлари олдида яна бир қатор жуда муҳим вазифалар турибди. Ёғингарчилик кам бўлиши туфайли ғалла яхши ўсмади, ҳосилдорлик паст бўлди. Республика партия ва совет ташкилотлари кўрган оқилона тадбирлар туфайли маккажўхори ва шолидан юқори ҳосил етиштирилди. Хоразм, Сурхондарё ва Тошкент областлари шоликорлари гектаридан 60 центнердан хирмон кўтариш учун курашяптилар, Қорақалпоғистонликлар эса 50 центнерлик маррани кўзлаб турибдилар. **Республикамиз бўйича ғалла тайёрлаш планини маккажўхори ва шоли ҳисобига ошириб бажариш учун ҳамма имкониятларга эгамиз, ўша имкониятлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланмоғимиз керак.**

Бу борадаги вазифаларимиз маккажўхори донини тўрт-беш кунда тўла йиғиштириб олайлик, бир граммини нобуд қилмасдан тайёрлов пунктларига топширайлик, келаси йил юқори ҳосилиги аъло даражали уруғлик жамғариб қўяйлик! Шаҳрисабз райони маккажўхорикорлари ҳар гектар ердан 90 центнердан дон олдилар, республикамизда биринчи бўлиб ғалаба рапортига имзо чекдилар. Ҳамма жойда ишни шаҳрисабзлик маккажўхорикорлар методи асосида ташкил қилиш лозим. Ҳозир «Херсонец» комбайнлари етишмаяпти. Шу сабабли мавжудларининг иш унумини ошириш керак, бир комбайн билан икки комбайннинг ишини бажариш муваффақият гаровидир. Маккажўхоридан силос бостиришни кучайтирайлик!

Сариосиё районидаги Калинин номли колхознинг Ўлмасхон Ёрова бошлиқ бригадаси гектаридан 120 центнердан маккажўхори дони олиб, рекорд қўйди. ҳосили йиғиштириб олинган майдонларни шудгорлаб, келаси йили экин экишга тайёрлаяпти. Ҳамма жойда унинг иш услубини кенг оммалаштирайлик, маккажўхорини тез ва нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш учун зарбдор комсомол-ёшлар юришини ташкил қилайлик! **Она Ватанга 600 минг тонна дон сотишдек шарафли вазифанинг бажарилишини таъминлаш маккажўхорикорларимиз ва шоликорларимизнинг муҳим бурчидир.**

Сабзавоткорларимиз, полизчиларимиз, боғбонларимиз энг масъулиятли кунларни бошдан кечирмоқдалар. Республикамизда ғарқ пишиқчилик бошланди. Ҳалол меҳнатимиз билан етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини сира нобуд қилмасдан тезкорлик билан йиғиб-териб олишимиз, давлат планларини бажаришимиз, қардош республикаларга кўпроқ қовун-тарвуз, мевалар жўнатишимиз шаҳарлик дўстларимизни сабзавот маҳсулотлари билан кўпроқ таъминлашимиз керак. Бир грамм маҳсулотнинг исроф бўлишига йўл қўймайлик!

Чорвадорларимиз маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш билан чорва қишловига пухта ҳозирлик кўришлари керак. Ҳар бир хўжалик учун ем-хашак тайёрлаш юзасидан белгиланган топшириқларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш қонундир! Сигирлар маҳсулдорлигини ошириб сут тайёрлашни, бўрдоқичиликни яхши йўлга қўйиб, гўшт тайёрлашни кучайтирайлик! Қишлов чорвадорлар учун катта синов эканлигини сира унутмасдан, қишловга пухта тараддуд кўрайлик!

Ҳадемай пахтадан катта хирмон кўтариш учун зарбдор юриш бошланади. Ҳаммамиз партия ташкилотлари атрофига ҳар қачонгидан маҳкамроқ жипслашиб, астойдил ишлайлик, хушёр, чаққон, эпчил бўлайлик, беғамликка берилмайлик, партия, халқимиз олдидаги бурчимизни яхши англаб иш тутайлик, бир-биримизга кўмаклашайлик, ҳаммамиз ва ҳар биримиз давлат аҳамиятига эга бўлган сиёсий ишни ҳал қилаётганимизни доим ёдимизда сақлайлик!

«Оқ олтин» хирмонимиз ҳар қачонгидан баракали ва улкан бўлсин!

КХДР ЭЛЧИХОНАСИДА ҚАБУЛ

Корея озод этилганлигининг 30 йиллиги муносабати билан Корея Халқ Демократик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Квон Хи Ген 14 августда қабул маросими ўтказди.

Совет томонидан қабул маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. Я. Пельше, КПСС Марказий Комитети Секретари И. В. Капитонов, министрликлар ва идораларнинг масъул ходимлари, ҳарбий бошлиқлар, Совет—Корея дўстлиги жамиятининг Кореяни озод этишда қатнашган активлари ҳозир бўлдилар.

Қабул маросими чоғида Квон Хи Ген ва А. Я. Пельше дўстона қадаҳ кўтардилар.

(ТАСС).

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

ЯНГИ МАДАД КЕЛМОҚДА

Ўзбекистон колхозлари ва совхозлари пахта йиғим-терими арафасида машина паркларини янги-янги техника билан тўлдирмоқдалар. «Йиғим-терим мавсумига» деб ёзиб қўйилган юкларга йўл кенг очиқ.

— Қишлоқларга кўпдан-кўп машиналар жўнатилмоқда, — дейишди «Узсельхозтехника» республика бирлашмасида ЎзТАГ мухбирига. — Кузда далаларга «ХН-3,6» маркали мингтадан зиёдроқ агрегатлар қўшимча равишда чиқарилади. Бу агрегатларнинг ҳаммаси эгатларга мослашадиган автоматик қурилма билан таъминланган. «Ташсельмаш» заводи конвейеридан «14ХВ» ва «17 ХВ-1,8» маркали 1849 та «зангори кема» тушди. Ингичка толали пахта етиштирадиган жанубий районларнинг пахтакорлари «НЮ-75» маркали янги машиналар туркумини олишди. Пахтани ярусларга қараб териб кетадиган агрегатлар текшириш мақсадида синаб кўрилади.

Колхозлар билан совхозларга кўпдан-кўп механик подборшчиклар, кўрак узадиган агрегатлар, пахта тозалагичлар, ғўза баргини терим олдидан ердан туриб тўктириш учун чанглагич-пуркагичлар юборилмоқда.

Тошкент трактор заводи коллективи қарийб 9,8 мингта прицепни хўжаликларга жўнатиб, топшириқни бажарди. Завод ишчилари тўртинчи квартал планини бажариш ҳисобига тағин бир ярим мингта тележка етказиб беришга аҳд қилдилар. Йўлларда учта-бешта ва ундан зиёдроқ прицеплардан иборат кўп юк ортиладиган трактор поездлари ҳам қатнай бошлайди.

Л. И. БРЕЖНЕВ Америка конгресси аъзолари делегациясини қабул қилди

ЯЛТА. 14 август. (ТАСС). Бугун бу ерда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев АҚШ конгресси вакиллар палатасининг спикери К. Альберт бошчилигида Совет Иттифоқида расмий визит билан меҳмон бўлиб турган палата делегациясини қабул қилди. Амалий ва ошкора суҳбатда Совет—Америка муносабатлари масалалари, шунингдек баъзи бир халқаро проблемалар хусусида гаплашиб олинди.

Л. И. Брежнев кейинги йилларда СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатлар анча яхшиланганлигининг муҳим аҳамиятини, бу нарса совет ва америка халқларининг манфаатларига мос келаётганлигини, халқаро вазиятни соғломлаштиришга, ялпи тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам бераётганлигини ҳаёт кўрсатаётганлигини таъкидлади.

Суҳбатда халқаро вазиятнинг актуал масалаларига ва давлатларнинг хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишлаб ўтказилган ҳамда халқаро кескинликни юмшатишнинг янги босқичини бошлаб берган Умумевропа кенгаши муваффақиятли тугалланганлиги натижасида давлатлар ўртасидаги муносабатларни янада яхшилаш борасида очилаётган имкониятларга катта эътибор берилди.

Суҳбат қатнашчилари ўзаро манфаатдорлик, тенглик ва бирбирининг ички ишларига аралашмаслик асосидаги Совет—Америка ҳамкорлигини янада ривожлантиришнинг муҳим аҳамиятини ва бу соҳада катта имкониятлар борлигини таъкидлаб ўтдилар. Ҳар иккала томон қуролланиш пойгасини, шу жумладан стратегик қуроллар пойгасини чеклаш ва тўхтатиш соҳасида самарали тадбирлар кўрилиши зарурлиги тўғрисида фикр билдирдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ва Америка конгрессининг аъзолари Совет—Америка ҳамкорлигини ривожлантиришда янги давр бошланганлигидан дарак берган «Аполлон—Союз» қўшма экспериментал учиши муваффақиятли тугалланганлиги муносабати билан мамнуният изҳор этдилар.

Ҳар иккала томон ҳамжиҳатликни чуқурлаштиришда ва халқлар ўртасидаги дўстона муносабатларни қарор топтиришда олий қонун чиқарувчи органларнинг ролини қайд этиб, СССР Олий Совети билан АҚШ конгресси ўртасидаги мунтазам алоқалар ва мулоқатларни давом эттириш муҳим ва фойдали эканлигини таъкидладилар.

Суҳбатда Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг Секретари Б. Н. Пономарев, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. П. Рубен, СССР Олий Советининг депутатлари Г. Э. Цуканов, Г. А. Арбатов, Л. М. Замятин.

Америка томонидан — конгресс аъзолари Р. Майкл, М. Прайс, К. Заблоки, Э. Боланд, Д. Брадемас, Д. Латта, Д. Куиллен, Ф. Бертон, В. Грин, С. Ейтс, Т. Картер, Т. Фоли, Т. Бебилл, Б. Арчер, Г. Даниэльсон, М. Фнвик, шунингдек АҚШнинг СССРдаги элчиси Уолтер Ж. Стессел қатнашдилар.

Суратда: суҳбат чоғи. ТАСС телефотоси.

АМЕРИКА КОНГРЕССИ АЪЗОЛАРИ ШАРАФИГА

ЯЛТА, 15 август. (ТАСС мухбири). Кеча кечқурун меҳнаткашлар депутатлари Қрим область совети ижроия комитети Америка конгресси аъзолари шарафига зиёфат берди. Зиёфатда Украина Компартияси Қрим область комитетининг биринчи секретари Н. К. Кириченко, СССР Олий Совети ҳамда Украина ССР Олий Советининг депутатлари ҳозир бўлдилар.

Зиёфат вақтида Украина ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Қрим область Советы меҳнаткашлар депутатлари ижроия комитетининг раиси Т. Н. Чемодуров ва АҚШ конгресси вакиллар палатасининг спикери К. Альберт нутқ сўзладилар.

ВИЗИТ ТАМОМ БЎЛДИ

СИМФЕРОПОЛЬ, 15 август. (ТАСС мухбири). АҚШ конгресси вакиллар палатасининг спикери К. Альберт бошчилигида СССР Олий Советининг таклифига биноан меҳмон бўлиб келган делегация бугун Совет Иттифоқидан жўнаб кетди.

АҚШ, СССР ва УССРнинг давлат байроқлари билан безатилган аэродромда меҳмонларни СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. П. Рубен, Украина Компартияси Қрим область комитетининг биринчи секретари Н. К. Кириченко, СССР Олий Совети депутатларидан Г. А. Арбатов, Л. М. Замятин, Е. А. Журавлева, Украина ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Қрим область Совети меҳнаткашлар депутатлари ижроия комитетининг раиси Т. Н. Чемодуров, Украина ССР Олий Советининг депутатлари кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида АҚШнинг Совет Иттифоқидаги элчиси Уолтер Ж. Стессел бор эди.

ДЎСТОНА ВИЗИТ

КОЛОМБО, 15 август. (ТАСС). Шри Ланка тинчлик кенгашининг таклифига биноан тинчликни ҳимоя қилиш Ўзбекистон комитетининг аъзоси, Ўзбекистон информация агентлиги (ЎзТАГ) директори Ҳ. Ю. Аслиддинова бошчилигидаги тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитетининг делегацияси Шри Ланка пойтахтига келди.

Совет делегациясининг аъзолари Шри Ланка тинчлик кенгашининг президенти, ташқи ва ички савдо министри Т. Б. Иллангаратне билан учрашдилар.

«КОСМОС-755» ПАРВОЗДА

1975 йил 14 августда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-755» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ этишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

К. ОЛЛАБЕРГЕНОВ ВА А. БОЙНАЗАРОВНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши кураш соҳасидаги хизматлари учун қуйидагилар СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин:

Оллабергенов Каримбой — Нукус шаҳар ижроия комитети ички ишлар бўлими жиноят қидирув инспектори.

Бойназаров Абат — Нукус шаҳар санитария тозалаш трестининг ишчиси, дружиначи.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1975 йил 15 август.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларидаги кўп йиллик, самарали ишлари учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Бухоро область комитетининг маъмурий ва савдо-молия органлари бўлимининг мудири Алексей Васильевич **Полянский**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика матбуотидаги кўп йиллик самарали ишлари учун «Тошкент оқшоми» — «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси саноат бўлимининг мудири Михаил Федорович **Савельев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЧЕКАНКА ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида ғўза чеканкасининг бориши ҳақида 1975 йил 15 августга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — жами чеканка қилинган майдон (процент ҳисобида); учинчи стун — механизация ёрдамида чеканка қилинган майдон (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

ЖИЗЗАХ	100,0	84,6
СИРДАРЁ	100,0	76,0
СУРХОНДАРЁ	100,0	56,0
ТОШКЕНТ	100,0	44,6
НАМАНГАН	100,0	13,5
Андижон	97,6	5,5
ҚҚАССР	97,0	—
Хоразм	96,7	3,2
Фарғона	87,2	79,0
Бухоро	53,7	69,7
Қашқадарё	38,4	2,5
Самарқанд	21,3	—
Республика бўйича:	80,8	43,2

СЎНГГИ СОАТДА

БАНГЛАДЕШДА ТЎНТАРИШ

ДАККА, 15 август. (ТАСС). Бугун тонг отарда Бангладеш Республикасида давлат тўнтариши амалга оширилди. Тўнтаришга ички ва ташқи савдо министри лавозимида ишлаб келган Кхандакер Муштак Аҳмад бошчилик қилди. Тўнтаришдан кейин орадан сал вақт ўтгач, К. М. Аҳмад республика президенти бўлганлиги радио орқали эълон қилинди. Мамлакатда ҳарбий ҳолат, пойтахтда эса комендантлик соати жорий этилди.

ДЕҲЛИ, 15 август. (ТАСС). Ҳиндистон ахборот агентликларининг хабарларига қараганда, Dакканинг асосий кўчалари ва майдонларига танклар ҳамда солдатлар тушган юк машиналари чиқарилди. Президент қароргоҳи ва ҳукумат муассасалари эҳтиёткорлик билан қўриқланмоқда. Пойтахт аэропорти ёпиб қўйилди.

Бугун эрталаб К. М. Аҳмад Бангладеш радиоси орқали сўзга чиқиб, Бангладеш аҳолиси ва армиясини янги ҳукумат маъмурлари билан ҳамкорлик қилишга чақирди.

Баъзи ахборот агентликларининг хабар қилишича, Бангладеш Президенти Мужибур Раҳмон ўз уйига қамаб қўйилган. Агентликларнинг бошқа хабарларига қараганда, у тўнтариш вақтида ўлдирилган.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ПАРВОЗ

Ташаббускорлар

Нишчилар синфининг ёш бўғинига мансуб бўлган малакали мутахассис Аваазжон Валиев энди йигирма тўққиз ёшга кирди. У санинг йиллик мактабни битиргандан сўнг Фарғона шаҳридаги нефтни қайта ишлаш заводига оператор ёрдамчиси бўлиб ишга кирган эди. Совет Армияси сафида ҳизматни бурчини ўтаб, жонажон корхонасига ишга қайтди. Ҳозир бригада бошлиғи, КПСС аъзоси.

Суҳбат қизигандан қизиб кетди. Сўз навбати етганлар чуқур мулоҳаза билан шошмай гапиршарди. Бригада аъзолари ўртасида ишлаб чиқариш ҳақида гап борганида кўпроқ навбатдаги вазифалар тўғрисида фикр ва мулоҳазалар билдиришар, одат бўлиб қолганди. Мана ҳозир ҳам уч кунлик иш якуни тақлил этилаяти. Асилида кўпланган максадга эришилди, план ошириб бажарилди. Бу — яхши. Аммо бригада аъзолари ана катта марраларни кўзлашади. Ҳўш, бундан ҳам яхшироқ, унумлироқ ишлаш мумкинми? Меҳнат унумдорлигини оширишга имкон берадиган яна қандай резервлар бор. Уларнинг ҳаммасидан ҳам фойдаланилаяптими? Бригада аъзолари ана шуларнинг ҳисоб-китобини қилишарди. Аваазжон коммунист Абдурашид Шегольковнинг ниманидир деворига қараб турганини кўриб кўрсатди.

— Абдурашид оғанинг фикрлари ҳам фойдали, — деди...

бор, — деди у. — Нуқсонлардан холи бўлсак ишларимиз янада юришиб кетади. Василий сен ҳам, Салим сен ҳам кўрдинг буни. Установкалар, цех ва узелларнинг ишини бир-бирига боғлиқ бўлганидай билдирингни чиммиз ҳам узаро ҳамфикр бўлганимиз керак. Бригададаги нуқсон цех фаолиятига, бутун завод фаолиятига салбий таъсир кўрсатишини сезиб меҳнат қилайлик.

Бригаданинг ишлаб чиқариш кўрсаткичлари пароним цехларигина эмас, бутун корхона коллективи ўртасида ҳам энг юқори даражада эди. Шу йилнинг олти ойи давомида бригада планга кўшимча 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Етти ойлик план ҳам муддатидан 13 кун олдин бажарилди. Аммо булар илгор бригада аъзоларини ҳамон кониқтирмасди. Ёш коммунист, тажрибали оператор Аваазжон Валиев ҳамон меҳнат унумдорлигини оширишга имконини берадиган янги резервларни излар, бригада аъзолари билан бирга тез-тез ана шу ҳақда фикрлашиб турарди. Хўш, технологик режим ўзгартирилса қандай бўларди? Бригада аъзоларининг ҳар бири рационализаторлик таклифлари бор, кооперацияга бориш ҳақида иш юритди...

жилар ҳузурида бўлиб, уларнинг ишлари билан яқиндан танишдик. Василий Музико, Николай Зубарев, Олимжон Рафиқов, Абдурашид Шегелов, ҳуллас бригадани барча аъзолари смена топшириқларини 130-135 процента етказиб бажармоқдалар. Ишлаб чиқаришда авангардлик қилиш, бошқаларга шахсий намуна кўрсатиб меҳнат қилиш уларнинг бурчи бўлиб қолган.

Цех партия ташкилотининг секретари В. Бахмах улар ҳақида фахрланиб сўзлайди:

— Бригада аъзоларининг ҳаммаси ҳам ўт-олов йигитлар. Аваазжон Валиев эса ажойиб мутахассис, моҳир ташкилотчи, бригадани қандай бошқариш керак...

Тажрибали ишчилардан Иван Дмитров Аваазжон корхонага ишга келган дастлабки кунларни эслади. «Зеҳни тийқ, меҳнатсевар, катьиятли йигит» деб таърифлади. Аваазжон Валиев дастлаб ана шу тажрибали ишчи қўлида шогирдликни ўтаган эди. Иван Дмитров бир неча ўн йил нефть маҳсулотларини тайёрлаш ишида меҳнат қилаётган бўлса, ишлаб чиқариш сирларини шогирдига ўргатди. Ишлар улди, маҳоратли, завод ишчиларининг севимли устоси бўлиб қолди. Уғи Нишда турт мусибат бошидан кечирди, бўш цехлари билан кенгаши ўтди...

— Ҳозир ҳам ҳамон ишламаяпманми, гўёким, ана ўзиб кетганман, — деди огир-босиқлик билан тажрибали ишчи. — Лекин булар шу кунгача келиб келаётган, бундан кейин ҳам қилдаги кундалик вазифамиз. Сиравсиниши ҳам яна яхшироқ ишлаш мумкин.

— Ниманинг ҳисобига? — Бригада аъзоларидан Василий унинг гапини бўлди.

— Ниманинг ҳисобига бўларди, — Абдурашид унга тикилди. — Сен шуни айт-чи, ҳар доим технологик режимга риоя қиласанми? Николай-чи? Олимжон-чи? Йўқ, купинча режим эсдан чиқади, кушимча маҳсулот олинади. Меҳнат унумдорлиги деймизу, сифатга путур етказамиз...

Бу гаплар Аваазжонга ҳам, бригаданинг бошқа аъзоларига ҳам маъқул тушди...

— Абдурашиднинг гапида жон бор, — деди...

Куни кеча ана шу олоқхаб келиб...

Шундай қилсак, — деди у, — якунловчи йил пламиларини 26 декабрда бажариш мумкин...

Ҳисоб-китоблар унинг фикрларини тўғрилигини кўрсатди. Бригада бошлиғининг таклифига энг аввал коммунистлар қўшилишди. Ун ун операторлар қўшилишди. Бригада бажариш мажбуриятини олди...

Якинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг КПСС XXV съезди шарафига ва социалистик мажбуриятларни бажариш учун кенгайтирилган йиғилишда Аваазжон Валиевнинг бригадаси ғолиб деб топилди...

О. ҲАКИМОВ,
Ҳ. УМАРОВ.

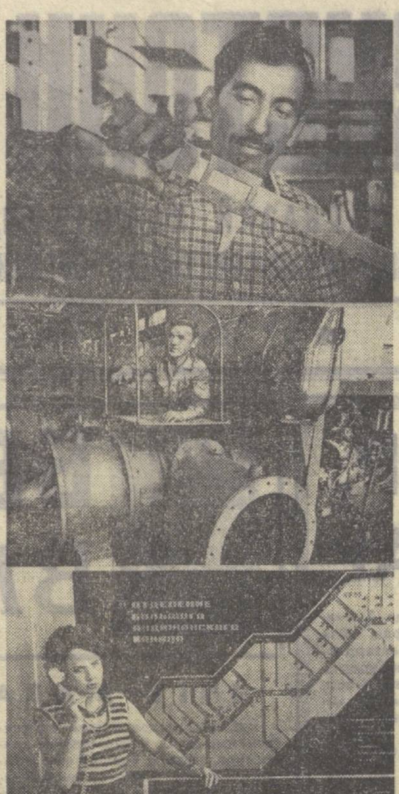

Тошкент ишлаб чиқаришидаги Бектемир шаҳрида Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли бош корхона коллективи пахтачиликда суғориш ишлари учун кўплаб замонавий ускуналар ишлаб чиқармоқда. Суратларда: (юқоридан пастга) корхонанинг илғор ишчиси, коммунистик меҳнат зарбдори коммунист Т. Эшхўжаев иш устида; моҳир йиғувчи слесарь Юрий Морушчак; инженер Н. Рижова Катта Андижон канали учун тайёрланаётган «Темир» мосламаси ёнида.

Н. Глаубергон фотолари.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

АКТИВЛИК ЎСИБ БОРМОҚДА

«Ташсельмаш» заводининг тўртинчи тайёрлов цехидаги комсомоллари тўлиқ смена топширикларни ошириб бажармоқдалар. Улардан ҳар тўртинчисининг устаси доимий жамоат топшириғига эга. ВЛКСМ аъзоларининг активлиги комсомол билетларини алмаштиришга тайёргарлик даврида сезиларли ошди.

Завод партия комитети корхонада комсомол хўжалигининг алмаштиришини бориширишни муҳокама қилган чоғда ана шу фактларни келтирилди. Йигит-қизлардан қарийб 700 кишини учетда турган ёшларнинг ярмидан кўпроғи ҳозирдаёқ янги билетлар олишди. Комсомол сиёсий маориф системасида якинда ўтказилган якунловчи машғулотлар ёшларнинг сиёсий билимлари ўсганлигини кўрсатди.

Район партия комитети комсомол комитетига комсомол хужжатларини алмаштиришнинг бориши партия қатъий риоя қилишни, бу кампанияни ёшларнинг активлигини ошириш, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақани ривожлантириш мақсадида кенг фойдаланишни тавсия этди.

(ЎзТАГ).

ПРОПАГАНДИСТЛАР ТАЖРИБАСИ ОММАЛАШТИРИЛМОҚДА

БИРУНИЙ. (ЎзТАГ). Маҳаллий босмахонада район партия комитетининг сиёсий маориф кабинети тайёрлаган «Пропагандист варақаси» босмадан чиқди. Бу варақада «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхози партия комитетининг секретари Н. Шунбаев, педагоглар А. Қозоқов ва К. Сисенбоев, 42-автобазанинг инженери О. Файзуллаев ва район марказидаги бошқа пропагандистлар ишининг тажрибаси баён қилинган.

Автоном республиканинг тўрткўл районида ана шундай «варақалар» қорақалпоқ, рус ва ўзбек тилларида чиқади.

ПЕШҚАДАМЛАР

КПСС XXV съездини чиқириш тўғрисидаги партия Марказий Комитети апрель Пленуми қарорини «ЖануббасЕ Сурхон суғ омбори қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи кўтаринки руҳ билан кутиб олган эди. Улар шу кунларда партиямизнинг бу анжуманини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун зимма...

маларига янги оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилиб ишламоқдалар.

Курувчилар 5 миллион 155 минг сўмлик микдордаги йиллик программани дастлабки белгиланган муддатдан 4 кун олдин, яъни 1975 йил 21 декабрда адо этишга аҳд қилдилар. Йил охиригача планга қўшимча 160 минг сўмлик иш бажаришга сўз бердилар. Меҳнат унумдорлигини 0,2 процент ошириш учун қурилиш техникасидан янада унумлироқ фойдаланиш, комплекс бетон етқизиш ишларини кенг қўллаш, бошқармада автоматик системасини жорий этиш, ҳар бир қурилиш иш бажаришга киришишдан олдин унумли планграфикларни тасдиқланди.

Сув иншооти бунёдкорлари курилишнинг материаллар заҳираси 0,9 процентга арзонлаштириш учун барча маҳаллий имкониятлардан резерваларни ишга солиятилар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШЛАРИДА

БИНОЛАРДА НИМА АЙБ?

Бундан бир неча йил муқаддам Ромитан районининг Энгельс номли колхозида колхозчи аёллари қувонтирадиган хушхабар тарқалди:

— Ҳой, дугонажон, эшитдингизми?

— Нимани?

— Колхозимизда 180 ўринли боғча қурилаётганмиш. Бирам ҳашаматли, бирам чиройли бўлармишки, курганнинг огзи очилиб қолармиш. Раисимиз айни оғизларига қулайлик чиқарсанлар бўлганда...

— Бўлмасам-чи! Келганни ҳам! Ахир, йўқ, раис-чи, олти ойдан кейин тайёр бўлади дедилар...

Шундай қилиб, биночилар аҳд қилган олти ой ўрнига 22 ой вақт ўтди. 1974 йилнинг сентябрь ойига боғча учун эшиклари очилди. Боғча фойдаланишга қабул қилинди. Оразиқ кутилган кун етиб келди. Фарзандларимизни қабул бу ерда қувонганлар.

Аммо қувонч бир узоққа чўзилмади... Боғча хоналари тор, болалар учун айрим иншоотлар ҳали кўшимча пул сарфланиши лозим.

Кейинчалик бинонинг шифти оқиб, деворлари дарз кетди. Шунинг учун бинонинг бир қисмини ўшандан бери фойдаланилмаяпти...

— Тарқалганлар, боғча ишламайди, — деди хоровул.

— Нега? — сўради улар.

— Ремонт қилинар эмиш.

— Ремонт? Ахир боғча янгилик...

— Мен қаердан билай, ранги боринглар, — маслаҳат берди қоровул.

Оналар колхоз правлениесига йўл олишди.

— Менга нима дейсизлар, — деди раис. — Гуноҳни «Ҳожимахаллий» ва «Бухороқурилиш»дагилардан сўранглар...

Район колхозлараро қурилиш бошқармасидагилар ўртоқлар...

Мана, шундан буён қарийб бир йил вақт ўтяпти, боғча ҳамон ремонтда ётибди. Якинда ердан ҳеч қандай комиссия келмади...

Бу ўринда шуни ҳам таъкидлаш лозимки, колхоз ва совхозларда боғча объектларининг қурилиш суръатларини тезлатишда, уларни ўз вақтида ишга туширишда колхозларга ёрдамлашиш лозим...

ўринли мактаб 5,5 йилда қурилган ҳам фош этилди.

Бундай аҳволни «Бухороблсельстрой» тресси (бошқарувчиси А. Маҳмудов) мисолида ҳам кўплаб учратиш мумкин. Чунончи, трест бинокорлари Ҳазорбоғдаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозида 1072 ўринли мактабни, «Қуйдан кетгунча, эгасига етгунча» қабилида нарида-бери қилдан чиқариб, жуда ҳам қолишди. Мактаб бўлсангиз, улар яхлитларнинг кўриш...

— Қандай, янги мактабларингиз ёқадими? — деб сўраб қолгудек бўлсангиз, улар янгинари кўрсатишни...

— Синф хоналаримизда сим бор, ламполар йўқ, пол ҳам боруй, вентиляцияси йўқ, спортзалимиз бору, чамбарак тўсиқ билан ураклаган. Куриш ичи...

— Уксиманглар, — дейишади ўқитувчилар...

Якинда областнинг партия комитети «Облсельхоз ва совхозлараро ишлаб чиқариш комплексларини бошқариш юзасидан махсус комиссия...

Айниқса, «Облколхозстрой» тресси ташкилотларига жаррасиз бўлмаса, махсулотларининг сифати ҳамон паст...

Бу ўринда шуни ҳам таъкидлаш лозимки, колхоз ва совхозларда боғча объектларининг қурилиш суръатларини тезлатишда, камчиликларни ўз вақтида тузатиш, бу ишга шахсан туртки бериш, қурилиш ташкилотларига, хўжалик раҳбарлари, айниқса қишлоқ хўжалиги бошқармасида, совхозлар трестлари масъул бўлган ўртоқларга ҳам боғлиқ.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎСИМЛИК ХОМ АШЁСИДАН КОМПЛЕКС ФОЙДАЛАНАЙЛИК

САХИЙ ТАБИАТ ЭҲСОНЛАРИ

ДИҚҚАТ: МУАММО

Маълумки, табиатдаги ҳодисалар комплекс ва бир-бири билан узвий боғланган ҳолда рўй беради. Инсон эса бу ҳодисаларни алоҳида-алоҳида, фаннинг турли тармоқлари ёрдамида ўрганаяпти. Фанларга кўпинча табиатни ўрганувчи тармоқлар сифатида қаралади. Физика ва химия табиатнинг муайян қисмини ўрганиш ўз зиммасига олди. Физика ва химия ўз навбатида бирмунча тор доираларга бўлиниб, ихтисослашди. Биология ва шу билан бирга медицина фанига нисбатан катта муракқаб жисм қолдирилган.

Бироқ, вақт биология олдига ўсимликлар ҳақида ҳам шу каби унинг қолган барча фанларнинг ҳам ҳаммаси умумий биологиянинг айрим масалаларини ҳал этишга ўз методлари билан қўшилиши зарур эканлигини кўрсатди.

Биологик масалаларни билан физика ва химия ўзларининг илғор методлари — ядро физикаси, кимёвий таҳлил ва бошқа методлари билан ёрдам бермоқдалар. Бу ҳар доим ана шундай бўлиб келди.

Физика ва химия тирик мавжудотни ўрганишда ўз методлари билан қатнашиш билан бирга фан ривожини тезлаштирди...

Табиий фанларнинг вазифаси — табиат қонунларини ва материянинг алоҳида хусусиятларини чуқур билиш ва ундан инсоният фойдаланиши учун ёрдам берлик...

Табиий биримлайлар химиясининг ривожланиши химиявий таркиб сифатидаги пахта ва бошқа ўсимлик моддаларининг туркумларини тадқиқ қилишда, улардан кенг фойдаланишда катта аҳамиятга эга...

...га келтирувчи ўзаро боғланишни идрок қилиш ва шу тарзда кўпроқ эришилган бошқа омилларни ўрганиш...

Бирламчи ҳамкасбларимиз ажратишга ҳисса қўшиш, организм тарзини ўрганиш ва бу моддаларни олиш мақсадида илмий текширишлар олиб бориш...

Ҳозирда халқ хўжалигида ва табиатнинг барча тирик организмлари ишлаб чиқариш...

Биз бунинг учун ўсимлик моддаларнинг ўзгаришини турли туман-бирин шароитларида ўрганиш ва жараёнлар ҳисобига бир органик алоҳида, кўпгина мутахассислар ва лабораторияларда...

ри бўлган, ўзаро уйғун ҳолда боғланиб, донимий алоқада ишлайдиган, бир-бирига ахборот бериб турадиган ва бир-бири ҳақида ҳам мажбуриятлар оладиган, шуннингдек, ана шундай комплекс номини бутун маълумотлар тўплаб институтларда вужудга кўлиётган...

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари химияси институти ва шу принципда ишлайди. У ўсимлик моддалари асосий группаларини комплекс тадқиқ қилишни бир мақсадга бўйсундирган...

Институт бир йиллар давомида олиб борган илмий ишлар натижасида ўсимлик таркибидаги алкалоидлар, гликозидлар ва бошқа моддаларни ўрганиш...

Ўсимликларнинг табиий ҳолдаги моддалари ҳақида ҳам билимлар тўпланди...

Ўсимликларнинг табиий ўсаган ва ишлаб чиқиш...

долд учун зарур бўлган кишилик ҳаётида ўсимликлар катта роль ўйнайди...

Ҳали медицинада мазкур ўсимлик моддаларидан фойдаланишда...

Биз бундан бир неча йил муқаддам ўсимликни моддаларининг оламаларидан тўла фойдаланиш масаласини қўйган эдик...

мойи ёғга қараганда анча кўпроқ эканлигини аниқладик...

Ошиқ-овқат оқсил моддаси олиш...

Ҳосил қилинган оқсил моддаси ...

Ҳозирги вақтда институтнинг тажрибани мосламасида оқсил моддаси олинади...

Фан, техника, ишлаб чиқариш технологиясининг ривожланиши фаннинг ва ишлаб чиқаришнинг кадрлар маҳкиуданин доримасидан, ошқоқлар...

моддалар ва техникавий моддалар, шунингдек, «Ўзгина боғ» фойдали табиий бирикмалар ҳосил қилишнинг ўсимлик хом ашёсидан самарали ва комплекс фойдаланишни қатъиян талаб қилади ва бунга имкон беради.

Ишлаб чиқариш кучига айланган ҳозирги замон фанининг ривожланишидаги характерли белги шундаки, фан фақат ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун маблағлар сарфламоқда ва ёрдам беради...

Олимлар қаерда ишламасинлар, улар мутлақ ҳамкор ҳозир асбоблар билан ишлашади...

Бизнинг институтимизда юқори сифатли янги ва ўзига хос, илгари фойдаланилмаган моддаларни олишда эришилган ютуқлар...

Ҳосил қилинган оқсил моддаси озиқ-овқат маҳсулотига қўшилади...

Республика Фанлар академиясининг ва унинг муассасаларининг, ҳамма илгари этакчилик ва координация ишларини олиб бориши зарур.

Фикримизча, бизнинг совет системамизда ҳалқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида кооперацияни ривожлантириш билан хоммашёни комплекс фойдаланиш...

Собир ЮНУСОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ўсимлик моддалари химияси институтининг директори, ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ТАНҚИДДАН КЕЙИН

«СИРТИ ЯЛТИРОҚ...»

Газетамизда босилган ана шу сарлавҳали мақолада («Совет Ўзбекистони», 24 май) Хоразм областидаги айрим боғча-ясли ишлари ҳаёти, уларнинг камчиликлари тўғрисида гапирилган эди.

Хоразм область халқ маориф бўлимининг мудири ўртоқ М. Худойберганов мақола юзасидан айтишча, мақолада кўрсатилган камчиликлар ҳақиқатан ҳам мавжуд бўлган. Мақола муҳокама қилинди, область ва Ҳазорасп район халқ маориф бўлимларининг советларида муҳокама қилинди.

«Октябрь» колхози боғчаси ҳақида алоҳида тадбирлар белгиланди. Боғчанинг санитария ҳолати, сут маҳсулотлари таъминоти яхшиланди, қўшимча ўйинчоқлар олиб берилди.

«Партия XXI съезди» колхозида боғча биноси кенгайтирилди. Карл Маркс номли, Ленин номли колхозлардаги боғча ва яслилар аҳволи яхшиланди.

Булардан ташқари районда Фрунзе номли, Ленин номли колхозларда боғча-яслилар қурилиши учун сметалар тасдиқланган.

Ўз ҳизмат вазифасини яхши бажармаганлиги учун «Октябрь» колхози боғча мудираси Д. Курбонова ва 3. Отабоева ишдан бўшатилди.

Ҳозирги кунда районда мактабгача тарбия муассасаларида таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйиш юзасидан зарур тадбирлар амалга оширилмоқда.

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА ТАЙЁРГАРЛИКНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

МЕХАНИЗАЦИЯГА ТАЯНИБ

Пахтазорларимиз Ҳисор тизма тоғларига туташиб кетади. Кўпгина пайкалларимиз адрликлардан иборат. Шунинг учун сувнинг тезда пастга оқиб кетмаслиги чоралари кўрилмоқда. Минерал ўғитдан бўшаган қопларнинг қоғозидан қўйиб сув таралаётир.

Тракторларни юксак унум билан ишлатиш, чуқур культивация қилиш чоралари кўрилмоқда. Ғўза парваришида 34 та чопиқ трактори ишлатиляпти. Кўсаклар очилай деб турган шу кезларда тракторчиларнинг масъулияти тағин ҳам оширилмоқда. Чунки чопиқ тракторларининг ишчи органлари ғўза шохларини, кўсакларни узиб кетиши мумкин. Культиваторларнинг ишчи органлари тақилган қисмига тўсиқлар ўралмоқда.

Минерал ўғитларнинг йиллик нормасини 1 июлгача ерга солиб бўлдик. Лекин айрим участкаларга табақалаб азот ва суперфосфат бердик. Натижада ўсишдан орқада қолган 150 гектар майдондаги ғўзалар ҳам ҳозир бир текис кўсаклаяпти. Маҳаллий ўғитни эса фақат «шарбат» усулида оқизаётирмиз. Ўғит тўплайдиган бригадамиз аъзолари узоқ-яқин яйловлардан гўнг ташимоқдалар.

Биз 15 июль куни колхозимиз активлари, мутахассислар, уста сувчилар, механизаторлар, тажрибали пахтакорлар билан бўлган йиғилишда ғўза парваришини 5 сентябргача давом эттириш режаларини фикрлашиб олдик.

Ҳашаротга қарши барча тадбирларни кўраётирмиз. Кўсак қурти, ўргимчак кана пайдо бўлиши хавфи туғилган участкаларга зудлик билан препаратлар сепилмоқда. Охак ва олтингугурт аралашмаси тайёрлайдиган механизациялашган цех қурдик. Охак ҳам ўзимизда пиширилмоқда. Охак пиширадиган цехимиз ҳар беш кунда 15 тонна маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Охак билан олтингугурт аралашмаси қўшиб пиширилиб, ОДН ва «ОВХ-14» маркали механизмлар билан сепилаётир. Ҳашаротга қарши кураш отрядлари хўжаликларнинг барча участкаларида иш кўрмоқдалар.

Барча майдонларда бир марта чеканка ўтказдик. Ғўзанинг бир текис ўсиши, ҳосилга кириши учун чеканкани сифатли ва ўз вақтида ўтказиш муҳимдир. Яна бир марта такрорий чеканка ўтказамиз. Чунки, ғўзалар август ойи ичида тез ривожланади, ғовлаб кетиши мумкин.

Ғўза парваришини бўшаштирмасдан пахта йиғим-теримига тайёргарликни ҳам бошлаб юбордик. Терим машиналари сифатли ремонтдан чиқарилиб, майдончага қўйилди. Кўсак терадиган, кўсак чувийдиган машиналар, подборщиклар тайёрланди. Хўжалигимизда 24 та терим машинаси бор. Ана шу машиналарнинг 15 таси тўрт қаторли «Ўзбекистон» маркалидир. Яна олтита тўрт қаторли терим машинаси харид қилишни мўлжаллаб турибмиз. Демак, машиналаримиз 30 тага етказилади. Механизаторларимиз бу йил ҳар бир терим машинаси билан 150 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдилар.

Терим мавсумида 4 минг 500 тонна пахтани машиналар ёрдамида йиғиб-териб олишни мўлжаллаб иш тутаётирмиз. Шунча пахта машиналарда териб олинганда салкам 400 минг сўм маблағни иқтисод қилиб қоламиз. Машина терими учун ажратилаётган участкаларнинг ғўзаси калтабўғин, машинабоп қилиб ўстириляпти.

Колхоз марказий устахонасида 30 йигит-қиз олти ой давомида терим машиналарини бошқаришни мукаммал ўрганди. Ҳозир ҳар бир терим агрегатига иккитадан механик-ҳайдовчи биркитилди.

Бу йил пахта теримини уюшқоқлик билан бошлаб, йиллик пахта сотиш планини 20 иш кунида бажаришни мўлжаллаб турибмиз. Бунинг учун ғўза баргини сунъий тўкдиришни 5 сентябрдан бошлаймиз. Машина терими эса 12 сентябрдан бошланади.

Планни районда биринчилар қатори бажариш, пахта йиғим-теримини қисқа муддатларда тамомлаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди. Тадбирларга кўра пахта териминининг биринчи беш кунлигида ҳар куни ўртача 1,5 процентдан 7 процент, иккинчи беш кунликда ҳар куни 2,5 процентдан 12,5 процент, учинчи беш кунликда эса барча терим машиналари ишга туширилади ва суръат ошириладиг ҳар куни 6 процент пахта топширилади. Тўртинчи беш кунликда ҳар куни 7-7,5 процент миқдорида пахта тайёрлашга эришамиз ва йиллик планни 25 сентябрда бажарамиз.

Терим машиналари уч группада ишлатилади. Бу группаларга участка агрономлари Ризо Хурсанов, Муҳиддин Исмоилов, Муҳиддин Шариповлар раҳбарлик қилади. Ҳар группада ўнтадан терим машинаси ишлайди. Колхозда учта кўчма устахона мавжуд. Бу устахоналар терим машиналари ишлатилаётган пайкалларнинг ўзида техника хизмати кўрсатади. Кўчма устахоналар зарур эҳтиёт қисмлар билан таъминланди, малакали мутахассислар биркитилди. Мансур Меликулов, Ҳалим Элов, Карим Саидов, Карим Усмонов каби тажрибали механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири мавсумда 450-500 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олдилар. Улардан ўрнак олган ўнга яқин ёш механизаторлар мавсумда 250 тоннадан ошириб пахта теришга сўз бердилар.

Чоршанба пахта қабул қилиш пункти билан энг узоқ пахта ташиладиган участка оралиғи 8 километрни ташкил этади. Шунинг учун даладан пахта пунктигача бўлган маршрут, тележкаларнинг бир кунда неча рейс пахта ташиши ҳисоб-китоб қилиб чиқилди. Пахта ташишда қатнашадиган 40 тележка ремонтдан чиқарилиб тахт қилиб қўйилди.

Шу кунларда сувчи ва тракторчиларга кунига икки марта иссиқ овқатлар берилятпи. Дала шийпонларида колхозчиларнинг дам олиши учун шароитлар муҳайё этилмоқда. Дала шийпонлари ёнида тандирлар қурилиб, колхозчилар иссиқ нон билан таъминланаётир.

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида Ленин ордени кавалерлари Абдулла Худойбердиев, Жамол Амиров, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Тош Қурбонов, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Худойназар Бобоев, Хўжамберди Ҳайдаров, Ниёз Шоқулов каби моҳир пахтакорлар раҳбарлик қилаётган бригадаларнинг аъзолари ҳар гектар ердан 50 центнердан ошириб қимматбаҳо хом ашё етиштириш учун меҳнат қиляптилар.

Хўжалигимиз бўйича 1400 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштиришни мўлжаллаб иш тутяпмиз. Республикамизнинг юксак «оқ олтин» хирмонига 6 минг тонналик ҳосил билан улуш қўшамиз. Бу — колхозимиз меҳнаткашларининг КПСС XXV съездига муносиб совғаси бўлади.

Ш. АШУРОВ,
Шаҳрисабз районидаги «Социализм» колхозининг раиси.

Ф. ЗИЁДУЛЛАЕВ,
колхозининг бош агрономи.

Ҳ. НЕЪМАТОВ,
бош инженер.

МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг президиуми 1975 йилда пахта териш машиналари механик-ҳайдовчиларининг республика социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Механик-ҳайдовчиларни рағбатлантириш учун Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг 100 та фахрий ёрлиғи таъсис этилди, бу фахрий ёрлиқларга сазовор бўлган илғорларга «1975 йил пахта териш машинасининг энг яхши механик-ҳайдовчиси» унвони берилади, 60 та биринчи ва иккинчи ўринни олганларга қимматли совғалар топширилади.

Шу нарса кўзда тутилдики, 30 кун мобайнида пахтани юқори сифатли қилиб терган ва техникани яхши асраган, меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги қоидаларига сўзсиз риоя қилишни таъминлаган пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари: тўрт қаторли машинада 450 тонна ва ундан кўпроқ, икки қаторли машинада 300 тонна ва ундан кўпроқ пахта терган тақдирда республика социалистик мусобақасининг ғолиблари деб топилиб, биринчи ўринни, тўрт қаторли машинада 350 тонна ва ундан кўпроқ, икки қаторли машинада 200 тонна ва ундан кўпроқ пахта терган тақдирда иккинчи ўринни, тўрт қаторли машинада 300 тонна ва ундан кўпроқ, икки қаторли машинада 170 тонна ва ундан кўпроқ пахта терган тақдирда учинчи ўринни оладилар.

Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг президиуми пахта териш машиналари механик-ҳайдовчиларининг социалистик мусобақасини 1975 йил пахта териш кампанияси натижаларига қараб, «Ҳосил байрами» арафасида якунлайди.

Мусобақада энг яхши натижаларга эришган пахта териш машиналарининг илғор механик-ҳайдовчилари ва механизаторларни рағбатлантириш учун имтиёзли шартлар билан 300 та туристик путёвка ажратилади.

Қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчилари ҳамда хизматчилари касаба союзи республика комитети Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан бирга 1975 йилда халқаро хотин-қизлар йили ўтказилиши муносабати билан «зангори кема» ҳайдовчи механик хотин-қизларнинг социалистик мусобақасини ташкил этганлиги эътиборга олинди.

(ЎзТАГ).

Советлар мамлакатида

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ЧЕГДОМИН (Хабаровск ўлкаси). «Ургальское» шахта бошқармасининг коллективи кўмир қазиб чиқариш юзасидан беш йиллик план топшириғини муваффақиятли бажарди. Байкал—Амур магистрали қурилиши зонасида жойлашган бу корхона Узоқ Шарқдаги энг кўп механизациялаштирилган корхоналарнинг биридир.

Абадий музлик шароитида Ю. Димченко ва Н. Назимов бошлиқ бригадалар суткасига 1.500 тонна ва бундан ҳам кўп кўмир қазиб чиқармоқдалар. Бу — мамлакатнинг шарқидаги шахталар учун рекордли натижадир.

Ургал шахтёрлари КПСС XXV съезди шарафига меҳнат вахтасида ишлаб, йил охиригача яна 550 минг тонна кўмир қазиб чиқариш мажбуриятини олдилар.

ДАЛАЛАР УЧУН ЎҒИТЛАР

ОДЕССА.

Бу ердаги суперфосфат заводи Украина ва Молдавия хўжаликларига кузги экин экиладиган майдонлар учун бугун пландан ташқари ўн беш минг тонна минерал ўғит жўнатди. Бу — корхона ишчилари КПСС XXV съезди очиладиган кунгача қишлоқ хўжалигига пландан ташқари етказиб бериш мажбуриятини олган ўғит миқдорининг ярмига тенг келади. Социалистик мусобақа кенг авж олдирилганлиги натижасида шундай муваффақиятга эришилди.

Суперфосфат заводи йил охиригача мамлакат ғаллакорларига жами 260 минг тонна ўғит етказиб беради.

САФЛАР КЕНГАЙМОҚДА

ДУШАНБА

Ҳунар-техника билим юртларини тамомлаб чиққан 14 мингга яқин киши Тожикистон ишчилар синфи сафига келиб қўшилди. Ҳозирги кунда қарийб юз ихтисосдаги ёш ишчилар корхоналарда ишлай бошлади.

Республикадаги ҳунар-техника билим юртлари беш йиллинда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши, савдо-сотиқ, алоқа ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари учун 67 мингдан ошиқ малакали ишчи тайёрлаб берди. Билим юртларини битириб ўрта маълумотли бўлиб етишган ишчилар сони ўтган йилдагига нисбатан анча кўпайди.

ҚОЗОҒИСТОН ССР. «Казнефтегазразведка»нинг Гурьевск бошқармасига қарашли нефть-қидирув экспедициясининг пармаловчилари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар. Илғор коллектив Урал дарёсининг чап қирғоғида жойлашган участкада қидирув ишларини олиб бормоқда. Суратда: илғор пармаловчилар объектга йўл олишмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ҒАЙРАТИЙ,
Ўзбекистон ССР халқ шоири.

МЕХАНИЗАТОР ҚИЗГА

Бахтлар водийсининг етук қизисан,
Қалбингда ғайратинг бир олам жаҳон.
Аҳд ила вафосан, тонглар рамзисан,
Сен борсан, бор эҳром — кўк ўпар хирмон.

Меҳнатла гўзалсан, яна баркамол,
Қуёш ўлкасида ортар шарафинг.
Узоқни кўзлаган, эй, мунис аёл,
Ўсмоқда ғайратинг, ўсмоқда сафинг.

Қуёш бошлар сени тутиб қўлингдан,
Тонг саҳар водийда бўлади ҳамроҳ.
Учраса ҳар ғунча, ниҳол йўлингда,
Меҳр ва шафқат-ла ташлайсан нигоҳ.

Меҳнатинг шон берар, боқасан мағрур,
Ҳаёт ҳам маъноли, гўзалдир олам.
Кунларинг зафарли, кунларинг масрур,
Бахтингу камолинг дўстларинг ҳамдам.

Ўзингга яраша ташвишинг катта,
Куз ғами, эл ғами, тонналар ғами.
Ҳосил зўр, кўзлаган марранг ҳам улуғ,
Шаънингга қўшиқ ҳам мўл бўлур ҳали.

СУВЧИ

Водийларда чарх уради сув,
Тонгда бедор сувчи кузатар,
Ниҳолларнинг тагида кўзгу,
Акс этгандай қуёш тўккан зар.

Уфқларнинг ташна комига,
Жон бахш этар, сув берар ором.
Водийларнинг зумрад жомига,
Ҳаёт оқиб топар саранжом.

Ҳар туп ғўза барқ урган ниҳол,
Сувчининг зўр диққат-нигоҳи,
Ёз ташвиши келтирар иқбол,
Сувчи унинг тун-кун ҳамроҳи.

Уфқларга эгатлар туташ,
Сийнасида кумуш зар оқар.
Ҳар тонг боқиб юксакдан қуёш,
Водийларга гул алвон тақар.

Қуёш ботар, қўнади шабнам,
Ташна ниҳол кўк япроқларга.
Сувчи кезар кузатиб ҳар дам,
Нигоҳ қадар у узоқларга...

ПЛАНЕТАМИЗДА

Дрезден Германия Демократик Республикасининг энг йирик ва гўзал шаҳарларидан бири. Ҳар йили бу ерга кўплаб туристлар келишади. Суратда: шаҳар марказидаги Прагер штрассе кўчаси.

АДН—ТАСС фотоси.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ПРАГА. Шу йил куз фаслида анъана бўлиб қолган Чехословакия — Совет дўстлиги ойлиги доирасида Чехословакия Социалистик Республикасида совет маданият кунлари ўтказилади. Шу кунларда Чехословакия Социалистик Республикасининг театрлари рус ва совет муаллифларининг юзта пьесасини саҳнага қўядилар. Ана шу театр мавсумида Чехословакия театрлари саҳналарида жами 600 га яқин премьера кўрсатилади.

ВАРШАВА. Польша пойтахтидаги 30 дан ортиқ саноат корхонаси шу беш йилликдаги ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан илгари бажарганлиги тўғрисида рапорт бердилар. Варшавадаги завод ва фабрикалар бу йил пландан ташқари 2,4 миллиард злотийлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

СОФИЯ. «Балкантон» грампластинкалар заводи Болгарияда жуда машҳур бўлган совет қўшиқларини пластинкага ёза бошлайди. Янги туркумдаги пластинкалар орасида «В. И. Ленин севган қўшиқлар», «Ленин ҳақидаги қўшиқлар», «Комсомол қўшиқлари» бор. «Балкантон» заводи рус ва совет композиторларининг энг яхши асарлари ёзилган пластинкаларни мунтазам суратда тайёрлаб бермоқда.

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасидаги немис санъат академияси архивларида немис ишчилар синфининг ноталарда, текстларда ва ёзувларда ўз ифодасини топган беш мингта жанговар қўшиқлари сақланмоқда. Қаршилик кўрсатиш ҳаракати қатнашчилари, фашист қамоқ лагерларининг маҳбуслари томонидан яратилган 350 қўшиқ коллекциянинг алоҳида бўлимини ташкил этади.

БУХАРЕСТ. Констанцадаги кемасозлик корхоналарида 150 минг тонна ҳажмидаги танкерни қуришга тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳар бири 55 минг тонна ҳажмдаги тўртта руда ташувчи кема сувга туширилди ёки қуриб битказилмоқда. Кўп юк ортиладиган кемалар қурилаётганлиги урушдан кейинги йилларда Совет Иттифоқининг ёрдами билан вужудга келтирилган Румыния кемасозлиги етук тармоққа айлантирилганлигини исбот қилади.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК БЕЛГИСИ ОСТИДА

ВАРШАВА, 14 август. (ТАСС). Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси билан Польша Халқ Республикаси ҳукумати президиумининг бу ерда бўлиб ўтган қўшма мажлиси тўғрисидаги ахборотда шу нарса мамнуният билан қайд этилдики, ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герек ва ПХР Министрлар Советининг Раиси П. Ярошевичнинг СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан бўлиб ўтган суҳбатлари барча масалалар хусусида ПБИП билан КПСС-нинг, шунингдек Польша ва Совет ҳукуматларининг тўла якдиллигини тасдиқлади. Мажлисда шу визит давомида ўзаро келишиб қабул этилган ва иккала мамлакатнинг қардошларча дўстлиги, бузилмас бирлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш йўлида янги муҳим қадам қўйилганлигини билдирган қарорлар маъқулланди.

ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси билан ПХР ҳукуматининг президиуми экономика соҳасидаги топшириқлар шу йилнинг 7 ойи ичида қандай бажарилганлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқдилар. Бу даврда саноат ишлаб чиқариши ва қурилиш жадал суръатлар билан ўсганлиги қайд этилди. Шу билан бирга ҳамма корхоналарда план топшириқларини бир маромда бажариш учун олиб борилаётган курашни давом эттириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

ПОРТУГАЛИЯ ТИМОРИДАГИ АҲВОЛ

ЛИССАБОН, 15 август. (ТАСС). Португалия Тиморининг маъмурий маркази Дилидан хабар беришларича, бу ерда вазият кескинлигича қолмоқда. Икки сиёсий партия—Тимор демократик иттифоқ партияси билан Тимор революцион озодлик фронти ўртасидаги рақобат натижасида бундай вазият рўй берди. Тиморидаги вазиятни аниқлаш учун Португалия Президентининг махсус вакили майор Антонио Жоау Соареш Лиссабондан дарҳол Дилига жўнаб кетди.

Тимор демократик иттифоқ партиясининг вакиллари Дилида «ўз кучларини намойиш қилиб», полиция участкасига ҳужум қилдилар ва бу участкадаги қурол-яроғларни қўлга олдилар. Шундан кейин воқеалар кескин тус олди. Улар Португалия маъмурларига «культиматум» топшириб, Тимор революцион озодлик фронти раҳбарларини қамоққа олишни талаб этдилар.

Бу ерда олинган хабарларга кўра, Тимор революцион озодлик фронтининг раҳбарлари Тимор демократик иттифоқ партиясининг талаблари ўзаро қон тўкишга олиб келиши мумкин бўлган қадам, деб таъкидладилар.

Португалия Президенти маҳкамасининг Тимордаги аҳвол тўғрисида Лиссабонда тарқатилган ахборотида бундай дейилади: Тимор демократик иттифоқ партияси илгари сурган талаблар мақбул эмас. Португалия маъмурлари можарони тинч бартараф қилиш йўлларини қидириб топишга уринмоқдалар.

Португалия Тимори Австралиянинг ғарби-шимолида жойлашган шу номдаги ороллнинг шарқий қисмини эгаллайди. Бу ороллнинг ғарбий қисми Индонезия қўлида.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ БЕРЛИН

Германия Демократик Республикасининг телевидениеси янги ўқув йилида мактаб ўқувчилари учун таълим эшиттиришлари программасини кенгайтиради. Совет телевизион фильмлари бу соҳада унга ёрдам беради. Қуйи синфларнинг ўқувчилари учун табиатшуносликка доир бир қанча лентаlar, шунингдек жониворларнинг ҳаётига тааллуқли киножурналлар кўрсатилади. Жамиятшунослик, тарих, география ва эстетик тарбияга доир совет телефильмларини кўрсатиш юқори синфларнинг ўқувчилари учун мўлжалланган программага киритилди.

▲ БАҒДОД

Ироқ қишлоқ хўжалиги билан шуғулланувчи олий комитети янги ташкил этилган қишлоқ хўжалиги таъминоти маъмурияти учун асосий фонд сифатида 10,5 миллион динор ажратиб бериш тўғрисида қарор қабул қилди.

Қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган товар ва машина-ускуналарни аниқлаш, уруғлик фонди, ўғит ва қишлоқ хўжалик машиналарини тақсимлаб бериш давлатга қарашли ана шу янги ташкилотнинг вазифасидир.

▲ МОГАДИШО

Сомали пойтахтида ишчилар учун янги клуб очилди. Сув ресурслари миллий агентлиги ишчилари ва хизматчилари бўш вақтларида ишлаб, жамоатчилик асосларида клуб биносини қурдилар.

Могадишо мэри Ҳасан Абшир Фараҳ тантанали митингда сўзга чиқиб, жамоат бинолари, мактаб ва касалхоналар ўзаро ёрдам методи асосида қурилаётганлигини ва бу метод мамлакат социал-иқтисодий тараққиётининг муҳим омили эканлигини таъкидлади.

▲ ОТТАВА

Федерал ҳукумат янги бюджет ёрдами билан иқтисодий тараққиётни рағбатлантириш ва ишчилар учун янги ўринларни вужудга келтиришга ҳаракат қилаётганлигига қарамай, Канадада ишсизлик аввалдагидек ҳозирда ҳам ғоят авж олиб кетган.

Статистика бюросининг маълумотларига қараганда, шу йил июль ойида Канадада 653 минг ишсиз рўйхатга олинган. Бу — мамлакатда меҳнатга қобилиятли аҳолининг 7,2 процентини ташкил этади. Хотин-қизлар ва ёшлар ўртасида ишсизлар айниқса кўп.

▲ ТОКИО

Япония аҳолиси шу ҳафтанинг охирига бориб, 111 миллион 110 минг кишига етади. Япония оролларидаги аҳолининг 50 проценти иккинчи жаҳон урушидан кейин туғилди. Бу маълумотларни Япония бош министри маҳкамаси ҳузуридаги статистика бюроси эълон қилди.

(ТАСС).

РЕАКЦИЯ ҲУРУЖИ ҚАЙТАРИЛДИ

Ҳиндистонда сиёсий тўфон бутун мамлакатни қамраб олаёзди. Фашистлашиб кетган Ж. Нарайан бошлиқ ҳинд реакцияси шу йил июнь ойи ўрталарида Индира Ганди ҳукуматини ағдариб ташлашга жон-жаҳди билан уринди. Қора гуруҳлар мамлакатнинг прогрессив ички ва ташқи сиёсий йўлини орқага буриб юбормоқчи эдилар. Аммо Ҳиндистон ҳукумати қатъиятлик кўрсатиб, анархия ва бошбошдоқликнинг йўлини қирқиб ташлади. Бутун мамлакат бўйлаб фавқулодда ҳолат жорий этилди. Цензура монополистик матбуотнинг қўпорувчилик имкониятларига барҳам берди. Президентнинг декрети билан йигирмадан ортиқ ярим фашистик ва ўнг экстремист ташкилотлар тарқатиб юборилди.

Айни пайтда Индира Ганди ҳукумати аҳолининг кўпчилик қисми манфаатларини қондиришга қаратилган биринчи навбатдаги энг муҳим социал-иқтисодий тадбирлар программасини эълон қилиб, уни амалга оширишга киришди. Даромад солиғи олинмайдиган иш ҳақининг оширилиши ана шундай тадбирлардан бири бўлди. Озиқ-овқатни яшириб қўювчиларга нисбатан қўлланилган қаттиқ чора уларни дон-дунни бозорга олиб чиқишга мажбур этди. Нарх-наво ортиб кетишининг олдини олиш мақсадида давлат озиқ-овқат запасларини тўлдириш тадбирлари кўрилмоқда.

Аҳолининг 70 проценти қишлоқ хўжалиги билан шуғулланувчи бу мамлакатнинг қишлоқ хўжалик секторида прогрессив қайта қуришларга алоҳида эътибор берилмоқда. Белгиланган миқдордан ортиқ ерлар йирик мулкдорлар қўлидан тортиб олиниб, ерсиз деҳқонлар ва қишлоқ хўжалик ишчиларига бўлиб берилмоқда.

Ҳиндистонда мажбурий меҳнатнинг шундай бир формаси борки, қишлоқ меҳнаткашлари қарз бадалига авлоддан-авлодга бойлар қўлида текин ишлаб беришга мажбурлар. Ҳукуматнинг қарори билан бундай ишлаш формаси бекор қилинди. Бош министр Индира Ганди қишлоқда мажбурий ишлатишнинг бу формасини ваҳшийлик деб атади. Мажбурий меҳнат қилишнинг ҳар қандай формалари юзасидан тузилган шартномаларни қонунсиз деб эълон қилди. Мамлакатдаги аҳолининг салкам юз миллиони истиқомат қилувчи Уттар-Прадеш штатининг губернатори қарз мажбуриятлари бўйича ишлашни бекор қилиш ҳақида фармойиш берди. Бу фармойишга бўйсунмаган помешчик ва қулоқлар уч йилгача қамоқ жазоси ёки катта жарима билан жазоланадилар.

Мажбурий меҳнатдан холис бўлган деҳқонларга ёрдам бериш учун шу йил октябрь ойида жойларда 50 та банк очилади. Уларнинг ҳар бири 10 миллионтадан деҳқонга хизмат қилади.

Ҳукумат программасида белгиланган бошқа тадбирлар ҳам деҳқонларнинг моддий аҳволини яхшилаш имконини беради. Чунончи, ерсиз деҳқонларга уй-жой қуриш учун алоҳида жойлар ажратиб берилади, студентлар ва ўқувчиларга моддий ёрдам кўрсатилади, асосий озиқ-овқат маҳсулотлари қатъий белгиланган нархларда тақсимланади.

Ҳиндистон Коммунистик партияси ҳукуматнинг бу социал иқтисодий тадбирларини маъқуллади. Уттар-Прадеш штатида ҳукмрон Ҳиндистон Миллий конгресси ва Ҳиндистон Коммунистик партиялари штат марказида ва барча округларнинг марказларида ҳар икки партия вакилларидан иборат координация комитетлари тузиш ҳақида келишиб олдилар. Ражастон штатида Миллий конгресс ва Компартия раҳбарлари қуйи ташкилотларга биргаликда мурожаат эълон қилиб, ўз партияларининг аъзоларини реакция кучларига қарши кураш олиб бориш ҳамда ҳукумат программасини амалга оширишга эришишга даъват этдилар. Мамлакатнинг йирик касаба союз бирлашмалари — касаба союзларининг Умумҳиндистон конгресси ва Ҳиндистон миллий конгресси бу прогрессив тадбирларни тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар.

Индира Ганди ҳукуматининг қатъий чоралари фитначиларни чекинишга мажбур этди. Аммо реакция қуролини ҳамон ташлагани йўқ. Реакцион ташкилотларнинг баъзи раҳбарлари яширин иш олиб бориш йўлига ўтиб, ҳукуматга қарши фаолиятларини давом эттирмоқдалар. Бошқа баъзи бир реакционерлар эса давлат аппаратига суқилиб кириб, ҳукумат тадбирларини амалга оширишга тўсқинлик қилмоқдалар. Ҳинд реакцияси ўзининг қора ишларида чет элдаги маслакдошларига таянмоқда. Кўпчилик чет эл матбуот органлари очиқдан-очиқ душманлик пропагандасини олиб бораётир. Лондонда чиқадиган «Таймс», Америкада чиқадиган «Нью-Йорк таймс» ва бошқа казо-казо нашрлар Ҳиндистонда «демократия тангликка учради», «Диктатура хавф солмоқда» деб лўттибозлик қилмоқда. Хитойнинг «Жэньминь жибао» газетаси эса игвогарликда ғарб матбуотидан ҳам ўтиб тушди. Пекин пропагандистлари очиқдан-очиқ реакция тарафига ўтиб кетди.

Ҳиндистон Бош министри халқни хушёрликка чақириб, ҳукуматнинг тадбирларини амалга оширишга ёрдам беришга даъват этди. Совет халқи Ҳиндистоннинг прогрессив жамоатчилиги тарафини олмоқда. Прогрессив жамоатчилик кенг халқ оммасини реакцияга қарши отлантириб, социал, иқтисодий программани амалга ошириш, мамлакатни тараққиёт, демократия ва тинчлик йўлида ривожлантириш учун курашмоқда.

И. ПЛИШЕВСКИЙ,
АПН шарҳловчиси.

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

«ЖИЗЗАХ» КИНОТЕАТРИ

Қўриқ области маркази кундан-кунга ободонлашмоқда. Бу ерда студентлар шаҳарчаси бунёд этилди. Эски шаҳардаги тарихий обидаларда таъмир ишлари олиб боріляпти. Улуғ Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлганлар хотирасига атаб мемориал комплекс очилди. Революция хиёбонига Ҳамид Олимжон бюсти ўрнатилди.

Яқинда ана шу гавжум ерда 400 томошабинга мўлжалланган «Жиззах» кинотеатри қуриб ишга туширилди.

ТОРФДАН ШАРБАТ

Шаҳрисабз районидаги «Гулистон» колхозида ғўзани озиқлантиришда шарватга айлантириб тайёрланган торфдан фойдаланмоқдалар. Хўжалик яқинида торф топилди. Ундан ўғит сифатида фойдаланиш эса арзонга тушади. Торфда азот, кальций ва сульфат моддалари жуда кўп. Шарват ишлаб чиқариш учун қишлоқ усталари унча мураккаб бўлмаган асбоб яратдилар. Сувчи унинг ёрдамида бир соатда икки тонна суюқ торф тайёрлаб, ўсимликни озиқлантириши ва суғориши мумкин.

«Гулистон» колхози азоларининг янги усулда торфдан шарват тайёрлаш соҳасидаги тажрибаси Шаҳрисабздаги Энгельс номли ва «Правда» колхозларида ҳам қўлланилмоқда.

ПАРРАНДА ФАБРИКАСИ

Тахиатошда 100 минг товуқ боқиладиган паррандачилик фабрикаси қурилаётир. Фабриканинг биринчи товуқхонасида асбоб-ускуналар муддатидан деярли бир ой аввал монтаж қилиниб бўлди.

5-кўчма механизациялашган колоннадаги бош пудратчилар коллективи фабриканинг биринчи навбатини муддатидан бир ой илгари қуриб битказиш ва декабрь ойининг бошларида уни ишга тушириш мажбуриятини олишган. Орадан бир йил ўтгач, фабрика тўла қувват билан ишлай бошлайди. Ушанда ҳар йили 24 миллион дона, яни ҳозир автоном республиканинг ҳамма хўжаликлари бераётганига қараганда 1,5 баравар кўп тухум етиштириладиган бўлади. Фабрикадаги барча технологик жараён тўла-тўкис автоматлаштирилади.

ЯНГИ СОВХОЗ

Қорақалпоғистон АССРнинг Қозонкетган массивида янги чорвачилик совхози ташкил қилинди. «Тўрткўл» деб аталган бу совхозда ҳозир 5 минг бош қорамол бор. Йил охиригача уларнинг сонини 10 минг бошга етказиш мўлжалланмоқда. Хўжалик янги техника ва ускуналар олди. Чорвадорлар қиш мавсумига ҳозирлик кўра бошладилар. Бинолар ремонт қилиниб, хашак ғамланмоқда.

АХБОРОТ: ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

СИЗ ҚАНДАЙ ДАМ ОЛЯПСИЗ?

ЕЧИЛМАГАН ЖУМБОҚЛАР

Ез чилласининг айни авжига чиққан пайти — июль ойининг ўртаси. Термометрнинг симоб устунчаси сояда ҳам 40 даражадан юқорига ўрлайди. Очиқ ҳаводачи? Офтобрўя жойлардаги ҳароратни ўлчашга оддий термометрлардаги чизиқчалар етишмайди... Шундай пайтларда шаҳар ва район марказларида, ишчилар посёлкаларида яшайдиган аҳоли ҳордиқ чиқариш, дам олиш учун соя-салқин жойларга, сув омборлари, дарё ва сойлар, канал ва ариқлар бўйига, оромгоҳларга ошиқиши ўз-ўзидан маълум. Меҳнаткашлар ҳеч бўлмаса дам олиш кунлари оромбахш сувларга чўмилиб, мириқиб дам олиш, балиқ овлаш, дарё ва кўлларда сузиш, соя-салқин қирғоқларда ҳордиқ чиқаришни орзу қиладилар. Хўш, уларнинг ана шу орзу-умидлари қандай рўёбга чиқяпти? Ана шу ҳақда бир-икки калима сўз айтмоқчимиз.

Эътироф этиш керакки, айрим корхона, ташкилот, хўжалик раҳбарлари, касаба союз, маҳаллий совет ташкилотлари ёз мавсумига бирмунча пухта ҳозирлик кўриб, меҳнаткашларнинг яхши дам олишлари учун зарур бўлган шарт-шароитларни яратиб берганлар. «Сурханэлектросеть»нинг «Энергетик» номли дам олиш зонасидаги ишлар диққатга сазовор. Бу ерда дам олиш зонаси яхши жиҳозланган, ободонлаштирилиб, кўкаламзорлаштирилган. Кўл бўйида 20 киши дам оладиган шинам корпус қурилган. База ихтиёрида 2 та моторли катер, 2 та эшкакли қайиқ, спорт майдончаси, 4 та соя-салқин бостирма, дам оладиган ёғоч караватлар, ошхона, гараж бор. Бу ерда шанба-якшанба кунлари 40-50 киши мириқиб дам олишяпти.

Шунингдек, область автомобиль тресте, 11 ва 165-қурилиш трестлари, область суғориш системалари, область ички ишлар бошқармаси ва бошқа бир қатор ташкилотларнинг раҳбарлари ҳам меҳнаткашларнинг дам олишига жиддий эътибор беряптилар. Бу дам олиш базалари зарур инвентарлар билан таъминланган, яхши жиҳозланган сув ҳавзаларига эга. Ана шу ҳордиқ чиқариш зоналарида ҳар йили юзлаб кишилар мириқиб дам оладилар. Бундан ташқари Термиз шаҳар партия-совет ташкилотларининг ташаббуси билан шаҳарнинг ўртасидан йирик канал қазиб ўтказилди ва чўмилиш ҳовузи, унинг ўртасида кексалар чойхонаси қурилди, шаҳар четида болалар боғи барпо этилди.

Буларнинг ҳаммаси кишини хурсанд қилади. Аммо, шу билан бир қаторда, дам олишни қуруқ сўз, ваъда билан ниқоблаётган, ҳордиқ чиқариш зоналарида ишни ҳар ёзда «хўжа кўрсин»га бошлаб қўйиб, сўнгра ташлаб қўядиган, одамни ранжитадиган раҳбарлар ҳам афсуски топилади. Область колхозлараро қурилиш тресте (бошлиғи ўртоқ Э. Ангиров) ҳар йили қарийб ўттиз миллион сўмлик капитал қурилиш ишларини бажаради-ю, аммо ўз ишчи-хизматчилари учун ажратилган ажойиб дам олиш зонасидаги ишларни турли-туман асоссиз важ-карсонлар билан бир йилдан бери резинкадай чўзиб келмоқда. Бу ерда дам олувчилар учун учта кичик соябон, битта вақтинча қурилган 6 кишилик бостирма ва кийим ечадиган кичкина будкадан бўлак ҳеч нарса йўқ. Шундай бақувват қурилиш ташкилотининг дам олиш зонасини қисқа вақт ичида қуришга наҳотки кучи етмаса?! Худди шундай хунук аҳволни область алоқа бошқармаси, «Сурханирстрой» трестлари учун сув омбори бўйидан ажратилган сўлим жойларда ҳам кўриш мумкин. Бу ташкилотларнинг раҳбарлари ҳам дам олиш зоналарини қуриш ишини пайсалга солиб келяптилар. Ҳордиқ чиқаришнинг энг зарур пайти бўлган ёз ойлари эса ўтиб кетяпти. Улар ҳар ёзда ғимирлаб қўядилар-у, баҳор, куз, қиш ойларида эса дам олиш мавсумига ҳозирлик кўришни унитиб қўядилар.

Биз дам олиш зоналарини кўздан кечирар эканмиз ғалати фактнинг устидан чиқиб қолдик. Сурхон дарёсининг бўйидаги беш гектарча келадиган мевазор боғ пештоқига «йўлсозлар дам олиш зонаси» деб ёзиб қўйилган. Ичкарига кирамиз. Соя-салқин боғнинг чап томонида уч номердан иборат олти кишилик меҳмонхона, боғнинг ўртасида — ўрик остида кўрпачалар ёзилган битта топчан бор. Шу ерда қозон-ўчоқ, ўтин турибди. Биз қоровулнинг қизидан «бу ерда кимлар дам олишади?» деб сўраганимизда, йўл қурилиши бошқармасининг катталари шу бошқарма бошлиғи Парда Шометов бошчилигида ҳар шанба-якшанба куни келишиб, ош пишириб, маишат қилиб кетишларини айтди. Демак, бу дам олиш зонаси йўлсозлар учун эмас, балки йўлсозларнинг бошлиқлари учун, бу ердаги меҳмонхона эса маишатхона учун ташкил этилганлиги ўз-ўзидан кўриниб турибди. Каттакон боғдан олинаётган ўрик, олма, гилос, узум, анор ва бошқа кўплаб мевалар қаёққа, кимнинг чўнтагини қаппайтиришга кетяпти? Ҳаммадан ҳам қоровулга мазза экан. У катта боғдан чиққан ўт-ўланлар билан ўнлаб мол семиртириб, меваларни эса «сув» қилиб ётибди.

Сурхон дарёси бўйидаги Саловот қишлоғида жойлашган оромгоҳлар, Термиз шаҳри биқинидаги «Земснаряд» кўли, Жарқўрғон нефтчилари ҳордиқ чиқарадиган гидроузел соҳиллари, Шўрчи райони ва Қумқўрғон шаҳри меҳнаткашлари дам оладиган Жанубий Сурхон ва «Намуна—дегрез» сув омборлари қирғоқларида ҳам аҳвол худди шундай аянчли.

Дам олиш зоналаридаги аҳвол ана шундай диққатбозликдан иборат. Ҳозирча бу муҳим иш билан яқиндан шуғулланадиган бирор ташкилот топилмай турибди. Касаба союз ташкилоти-чи, дейсизми? Ҳа, тўғри. Область касаба союзлари советининг раҳбарларига мурожаат қилсангиз қуйидаги жавобни оласиз:

— 1975 йилда давлат ва колхозлар социал страхованиеси йўли билан меҳнаткашларнинг ҳордиқ чиқариши ва даволанишини таъминлаш учун 763,7 минг сўм маблағ ажратилган. Мана шу маблағлар ҳисобига 3918 киши курорт ва санаторийларга, 1520 киши марказий дам олиш уйларига бориб, ҳордиқ чиқарадилар ва даволанадилар. Бундан ташқари туристик маршрутлар бўйича 2978 киши, туристик поездда 390 киши ва чет эл туризмида 400 киши саёҳат қилиб келади.

Касаба союз раҳбарларидан оладиган жавобингиз ана шу! Областнинг ўз территориясида меҳнаткашларнинг ҳордиқ чиқаришига, дам олишига келганда эса, улар лом-мим демай, елка қисиб, ер чизиб туришаверади. Путёвкалар билан курорт-санаторийларга, туристик маршрутларга одамларни жўнатишдан осон иш борми? Дам олиш манзилгоҳларини шу ернинг ўзида ташкил этиш, тер тўкиш, ношуд раҳбарларидан масъулият талаб этиш каби ташвишли ишлар эса қийин, албатта!

УЧҚИЗИЛ САРОБЛАРИ

Учқизил сув омбори Термиз шаҳри яқинида жойлашгани туфайли бу ерга дам олиш куни юзлаб меҳнаткашлар ором олгани келишган. Бу ерга Шеробод даштларидаги чўлқуварлар, Ангор ва жарқўрғонлик ҳордиқ чиқарувчилар ҳам ташриф буюришган. Роҳатлангани шошилаётганларнинг айримлари мотоциклда, бошқалари юк машиналарида, бировлар шахсий транспортларда, ким қандай имкониятга эга бўлса, шу тариқа келишмоқда. Чунки пассажир автобусига ишонч йўқ. Сабаби, автобуснинг ҳаракат графиклари тез-тез бузилиб тургани ва сони камлиги учун йўловчилар кўпинча пиёда қатнашга мажбур бўляптилар.

Жазирама иссиқ. Қани шу тобда муздек ичимлик сув ёки квас бўлсайди? О, булар анқонинг уруғи. Кўлнинг сувини эса ичиб бўлмайди: сув бетида қорамой доғлари ва ҳасчўплар қалқиб юрибди. Қирғоқда эса бирорта савдо тармоғи, буфет, ҳатто сув павильони ҳам йўқ. Сув омбори бўйига келганлар 1962 йилни ҳавас билан эсга оладилар. Ўшанда жамоатчилик кучи билан пляж обдон текисланган, қирғоқ бўйлаб манзарали дарахтлар ўтказилган, соя-салқин бостирмалар, кичик соябонлар, кийим ечадиган хоналар, болалар ўйнайдиган тепаликлар қурилган, скамейкалар ўрнатилган эди. Пляжда чойхона, муздек ичимлик сув павильонлари, мороженое ва газета сотадиган палатка ва киоска ташкил этилганди. Спорт ўйинлари учун барпо этилган майдончалар, репродукторлардан ёқимли ашула ва музика садолари янграр, медпунктлар ишлаб турарди.

Бу қулайликлардан ҳозир асар ҳам йўқ. Қани улар? Номаълум. Саратон қуёшининг жазирама тафти бамисоли қизиган тандирнинг ҳовридек повуллайди.

Қизиғи шундаки, бу пляжда одамлар оёқ кийимда юришибди. Бунинг ҳеч бир ажабланарли жойи йўқ. Чунки, ҳеч ким сон-саноқсиз шиша синиқлари билан ўз оёғини жароҳатлашни истамайди-да. Бу ерда занглаб ётган тикон сим ва темир парчалари, консерва банкалари, пишиқ ғишт синиқлари ва бошқа ахлат ва чиқиндилар тўлиб-тошиб ётибди.

Хўш, бу пляжнинг хўжайини ким? Учқизил сув омборида меҳнаткашларнинг дам олиб, кўнгилдагидек ҳордиқ чиқаришини ким таъминлайди? Балки, шундай ташкилот топилиб қолар.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Бу расмлар рассом О. Апухтин мўйқаламига мансубдир. У қаерда бўлмасин гўзалликни тараннум этишга ҳаракат қилади. Совет кишисининг бунёдкорлик, яратувчанлигини ифодалаш билан бирга, инсон бахти меҳнатда эканини акс эттиришга уринади. Юқорида унинг қардош республикаларга бағишланган расмларидан намуналар келтирилган.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Тўрақўрғон районидаги Ленин номли боғдорчилик ва узумчилик совхози юқори ҳосилли хўжаликлардан ҳисобланади. Совхоз коллективи Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби сифатида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритган. Шу кунларда ширин-шакар узумлар ортилган вагонлар мамлакатимизнинг Узоқ Шарқ, Сибирь, Урал ва Шимолий районларига жўнатилмоқда. Суратда: совхознинг илғор ишчиларидан Саноатхон Хотамова.

Т. Ҳайдаров фотоси, (ЎзТАГ).

спорт

ФУТБОЛ. Мамлакат чемпионатининг навбатдаги 19-тури пойтахт командаларидан «Торпедо»—ЦСКА учрашуви билан ниҳоясига етди. Бу ўйинда торпедочилар ЦСКА дарвозасига уч тўп киритишди. Армиячилар икки жавоб тўпи билан кифояландилар. Ейск шаҳрида эса, «Ёшлик» соврини учун финал мусобақалар бошланди. Совриндорлик учун Украина, Ўзбекистон, Озарбайжон, Арманистон, РСФСР терма командалари ҳамда «Меҳнат резервлари» спорт жамияти вакиллари курашмоқдалар. Дастлабки учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: Украина—Ўзбекистон — 2:1, Озарбайжон — «Меҳнат резервлари» — 2:1, Арманистон — РСФСР — 1:4.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Москвада ёшлар ўртасида мамлакат шахсий-команда биринчилиги ўтказилди. Бунда иккинчи группада мусобақалашган Ўзбекистон вакиллари учинчи фахрли ўринни эгаллашди. Спортчилардан А. Димов билан Е. Якушколар («Меҳнат») югуришда, студент О. Искандерова узунликка сакрашда, армиячи А. Бондарева ядро ирғитишда команда муваффақиятига муносиб ҳисса қўшдилар.

ХОККЕЙ. Тошкентнинг «Бинокор» командаси янги мавсумга ҳозирлик кўрмоқда. Бинокорчилар марказий «Юбилей» спорт саройида устозлари В. Столяров бошчилигида машқ ўтказишяпти. Улар мавсумга тайёргарликнинг биринчи босқичини тугатишди. Команда контроль учрашувлар ўтказиш учун аввал Минск, кейин Челябинскка боради.

АЖАБ САВДОЛАР

ЙЎЛ АЗОБИ

Андижондан Олтинкўлга бориш учун пассажир машинасига ўтирдик. Автобус Найман ариғига етгач, кўприк олдида тўхтади.

— Тушинглар, — деди шофер.

Йўловчилар бирин-кетин туша бошлади.

— Шу ердами район маркази? — сўрадим ҳамроҳимдан.

— Йўқ, ана кўриниб турган терак олдида.

— Анча узоқ экан-ку.

— Узоқ эмас, атиги икки чақирим бор.

Манзилга бориш учун пиёда йўл олдик. Жазирама иссиқ, терга пишиб, бўлганимизча бўлдик.

— Енгил машиналар кўприкдан ўтиб турибди-ку, нега пассажир машиналари ўтмайди?

— Буни машинанинг хўжайинлари билади, уч ойдан буён аҳвол шундай, — деб давом этди у куюниб.

Бу аҳволнинг сабабларини билишга қизиқдик. Йўлларни эксплуатация қилиш Андижон район участкасининг бошлиғи А. Абдуллажонов ҳузуридамиз.

— Найман кўпригидан нега пассажир машиналари ўтмайди?

— Кўприк авария ҳолатида, уни янгидан қураётирмиз.

— Кўприк қурилиши қачон бошланган эди?

— Май ойида.

— Иш чўзилиб кетибди-ку!

— Ҳа, 28-кўприк қуриш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Тиловолдиев ҳар хил баҳоналар билан ишни орқага суряпти...

Мана, эрта-индин пахта йиғим-терими ҳам бошланади. Бу ҳол қурувчиларни ташвишга солмаётир.

Районда ишлайдиганларнинг кўпчилиги Андижондан қатнайди. Тўрт-беш ойдан буён йўловчилар машинадан тушиб бир неча чақирим йўл босиб ишга борадилар. Ишдан кейин яна шунча йўл юриб, автобус бекатига келишади. Бу ачинарли ҳол, албатта. Шу йўлдан илгари Андижон — Наманган пассажир машинаси ҳам қатнарди. Эндиликда улар ҳам айланма йўл билан 120 километр йўл босиб Намангангa кириб бормоқда. Натижада меҳнаткашларга ноқулайлик туғилмоқда. Бу аҳвол қачонгача давом этаркин?

Ж. МАҲМУДОВ,
Андижон райони.

БИРИНЧИ САФАР

Тошкент оперетта театри республикадан ташқарига биринчи марта гастролга жўнаб кетди. Коллектив Душанбада бир ой вақт мобайнида бўлади. Ана шу вақт ичида ёш театр асосан бутун репертуарини: «Хушчақчақ уруш», «Цирк маликаси», «Гўзаллик кўриги», «Мовий кўзли қиз» асарларини кўрсатади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ЗАНГОРИ» ЭКРАНДА

18 АВГУСТ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 12.00 — «Киносаёҳатчилар клуби». 17.50 — ТОШКЕНТ. 17.55 — «Камалак» программаси. 18.40 — Мультфильм. 18.50 — «Партком ва социалистик мусобақа». 19.15 — «АХБОРОТ». 19.30 — «Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз!» (Москва). 20.15 — Врач суҳбати. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — «АХБОРОТ». 21.00 — «Қишлоқ ҳаёти». 21.30 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 Телевизион театр. **Мирмуҳсин. «Умид»** (1-қисм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.50 — **«Орзу сардори»** (бадиий фильм). 19.00 — Янгиликлар (Москва). 19.30 — «Кинокўзгуда — ҳаёт». 20.15 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.50 — **ДУШАНБА КУРСАТУВЛАРИ.**

19 АВГУСТ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — «Қувноқ стартлар». 19.00 — «Генерал Раҳимов (ҳужжатли телефильм). 19.15 — «АХБОРОТ». 19.30 — «Прогресс» программаси. 20.00 — Халқ контроли экрани. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — «АХБОРОТ». 21.00 — Телевизион театр. **Мирмуҳсин «Умид»** (2-қисм). 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 23.00 — Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Фильм-концерт. 12.00 — **«Йўлбарс»** (бадиий фильм). 17.55 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — **«Бургутча»** (болалар учун фильм). 20.30 — Фильм-концерт. 21.20 — Реклама. 21.35 — Тошкент янгиликлари. 21.50 — **«Райком секретари»** (бадиий фильм).

20 АВГУСТ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 15.50 — «Э. Хемингуэй ижодиёти». 16.50 — Музикали эстафета. 17.25 — Фан оламида». 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 «Юлдузча (Киноальманах). 18.40 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 19.10 — «АХБОРОТ». 19.25 — Ёшлик» студияси кўрсатади. 20.00 — Ўн минут музика. 20.10 — «АХБОРОТ». 20.30 — СССР Давлат мукофотига тавсия этилган асарлар. **К. ЯШИН. «Инқилоб тонги».** 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — **«Инқилоб тонги»** спектаклининг давоми. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Қўғирчоқ фильм. 12.00 — **«Диққат, шаҳарда сеҳргар»** (бадиий фильм). 17.55 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Болалар учун фильм. 20.40 — «ТОШКЕНТ» телепрограммаси. 21.10 — Фильм-концерт. 21.30 — Тошкент янгиликлари. 21.45 — «Заминдаги уйим» (телеспектакль).

21 АВГУСТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — «Камалак» программаси. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — «Сифат — диққат марказида» 19.15 — «АХБОРОТ». 19.30 — «Иқбол» программаси. 19.50 — «БАМ — мардлик трассаси» (Москва). 20.20 — «Ота-оналар университети». 20.50 — «АХБОРОТ». 21.10— «Чорвачилик зарбдор фронт». 21.25 — Концерт. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — **«Ганг дарёсининг қизи»**. (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Фильм-эртак. 12.10 — **«Ҳайвон ўргатувчилар»**. (бадиий фильм). 18.00 — МОСКВА. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Болалар учун фильм. 20.40 — Музика асбоблари тарихидан. 21.20 — Реклама. 21.35 — Тошкент янгиликлари. 21.50 — «Аршин мололон» (бадиий фильм).

22 АВГУСТ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 17.50 — ТОШКЕНТ. 17.55 —Концерт. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. 19.00 — «Иқбол» программаси. 19.25 — «АХБОРОТ». 19.40 — Ўн минут музика. 19.50 — СССР халқлари адабиёти. Н. Грибачёв. 20.50 — «АХБОРОТ». 21.10 — **«Олтин қўллар»** (пахтакорлар учун кўрсатув). 21.40 — Ёш ижрочилар концерти. 22.30 — **Футбол: «СПАРТАК»** (Москва) — **«ДИНАМО»** (Киев). 00.15 — «ВАҚТ». **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Мультфильм. 11.50 — **«Кемасоз»** (бадиий фильм). 17,00 — МОСКВА. 17.50— **Қадрдон ўртоқлар** (бадиий фильм). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Болалар учун фильмлар. 20.50 Реклама. 21.20— Концерт. 21.50 — «ТОШКЕНТ» телепрограммаси. 22.20 — Тошкент янгиликлари. 22.35 — **«Авлиё Луканинг қайтиши»** (бадиий фильм).

23 АВГУСТ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 15.05 — **«Оқ флюгер»** (бадиий фильм). 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — «Камалак» программаси. 18.40 — «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. 19.10 — «АХБОРОТ». 19.25 — **«Оламга саёҳат»**. 20.15 — Шеърият мухлисларига. 20.30 — «Ўзбекистон қовунлари». 21.00 — «АХБОРОТ». 21.20 — Экранда — Андижон области (телефестиваль). 22.00—«ВАҚТ». 22.30 —Концерт. 23.20 — Цирк программаси. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10—Мультфильм. 10.20—**Телевизион миниатюралар театри.** 11.00 —**«Уғилбола гап»** (бадиий фильм). 12.30 — Спорт кўрсатуви. 18.00— МОСКВА. «Ҳайвонот оламида». 19.00—Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.35 — **«Мюзик-холлдаги оқшом», «Экран ортида».** (Чарли Чаплин иштирокидаги фильмлар). 20.10 — «1975 йил қўшиқлари». 20.35—Телеспектакль. 22.00—Ҳужжатли фильмлар экрани (Тошкент). 22.30 — «Рақснинг туғилиши» (телефильм). 23.55 — **Теннис.** Халқаро турнир финали. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.00 — **ДУШАНБА КУРСАТУВЛАРИ.**

24 АВГУСТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 14.30 — **«Учовлон»** (бадиий фильм). 16.40— Э. Межелайтис. Лирик этюдлар. 17.30 — Телефильм. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — «Камалак» программаси. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — «Иқбол» программаси. 19.15 — «АХБОРОТ». 19.30 — «Турмуш ва маданият» (тележурнал). 20.00 — Ҳинд кинофильмларидан куйлар. 20.45 — «АХБОРОТ». 21.05 — «Далалардан дараклар». 21.20 — **Телевизион миниатюралар театри.** 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. Экранда — Ўзбекистон ёзувчилар союзи. 23.00 — Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 10.40 — Педиатр суҳбати. 11.00 — **«Угай она»** (бадиий фильм). 12.30 — Концерт. 13.10 — Реклама. 18.00— «Ҳайвонлар цирки». 18.35 — Мультфильмлар. 19.15 — **«Киносаёҳатчилар клуби».** 20.25 — **«Петербург билан ҳайрлашув»** (бадиий фильм). 22.00 — Ҳужжатли фильмлар экрани (Тошкент). 23.30 — Чавандозлик. Европа чемпионати мусобақалари. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.00 — **ФРУНЗЕ КУРСАТУВЛАРИ.**

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — «Орзу» программаси. 18.35 — «Кичкинтой». 19.15 — **«Ахборот».** 19.30 — «Иқбол» программаси. 20.10 — Ота-оналар университети. 20.40 — **«Ахборот».** 21.00 — Мусиқа жавони. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — «Саҳна усталари». Ўзбекистон ССР халқ артисти Ё. Аҳмедов. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.20 — **«Экран хандаси».** 11.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 11.30 — «Оламга саёҳат». 12.30— **«Ғалвасиз кун йўғ-а»** (бадиий фильм). 13.45 — Концерт. 18.00— Мўъжизасиз мўъжизалар. 19.00 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/VIII да **Ҳаёт шоми**, 17/VIII да **Кўрмайин босдим тиканни.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Муҳаббат садоси — «ЧАЙКА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (18.30, 20.00, 21.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 12.00 13.00, 14.00 15.00, 19.00, 21.00).

Тушлар ўнгидан келавермайди — «ДРУЖБА» (12.00, 13.30, 20.40). «МОСКВА» (11.00, 12.20).

Очкўзликка қарши маккорлик— «НУКУС» (кундуз ва кечқурун). «ҚОЗОҒИСТОН» (16.00, 17.00), 20.00).

Сотқинлик кунлари — «ДРУЖБА» (11.00, 14.00, 17.00, 18.00), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 20.00).

Музика садолари — «МОСКВА» (14.00, 17.00, 20.30).

Митти қайиқча — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (14.30, 16.00, 18.00, 21.45).

Юлдузли дақиқалар (10.00, 12.00, 14.00, 16.00), **Чермен** (18.00, 20.00, 21.30), — «ЎЗБЕКИСТОН».

Виннету — Инчу-Чун ўғли — САНЪАТ САРОЙИ (11.00, 13.00, 16.00).

Муҳаббат риштаси — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Янги центурионлар — «ФЕСТИВАЛЬ».

Катта сайр — «ХИВА».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. — 14114. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 192.